

## BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervsudvalget

vedrørende

**Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2012 om bygge og anlægsarbejder ved storskalaprojekter**

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

**Afgivet til forslagets 2. behandling**

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand

Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen under EM2012 gennemgået forslaget og fremlægger hermed sine overvejelser og vurderinger til Inatsisartuts behandling.

### **1. Forslagets indhold og formål**

Lovforslaget har til formål at udstikke regulative rammer for, hvorledes et projektselskab skal agere i forbindelse med dets styring af et storskalaprojekt. Loven regulerer også et projektselskabs indhentning af tilbud på anlægsaftaler og tildeling af ordrer om anlægsaftaler. Loven regulerer derudover arbejds – og overenskomstforhold for den udefrakommende arbejdskraft, der forventes nødvendig for at kunne realisere anlægsfasen i et storskalaprojekt. Loven fastsætter ligeledes en beløbsmæssig ramme for, hvornår et råstofprojekt er omfattet af loven.

Erhvervsudvalget bemærker, at Naalakkersuisut til dette lovforslags 2. behandling har fremsat et ændringsforslag, der alene er en sproglig korrigerende af hele den grønlandske udgave af forslaget.

Erhvervsudvalget finder dette ganske uheldigt og skal opfordre til, at Naalakkersuisut overvejer, hvorledes noget tilsvarende kan undgås i fremtiden. Udvalget skal bemærke, at det er udvalgets naturlige forventning, at det materiale, der overgives til Inatsisartuts behandling, er kvalitetssikret på begge sprog og fremstår enslydende.

## **2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut**

Der fremkom mange betragtninger og synsvinkler vedrørende lovforslaget under første behandlingen fra partierne. Eftersom lovforslaget kan forventes at have en væsentlig fremtidig indvirkning på det grønlandske samfund, vil udvalget vedlægge partiernes ordførerindlæg til sin betænkning, således at offentligheden får et klart indtryk af partiernes politiske position i denne sag. Det ses dog af partiernes ordførerindlæg, at Demokraterne og Atassut, uden reservationer kunne tilslutte sig forslaget. Inuit Ataqatigiit udtrykte opbakning til forslaget, men fandt det dog særdeles vigtigt, at Naalakkersuisut i forbindelse med en mulig åbning for etableringen af storskalaprojekter, igangsætter konkrete tiltag, der har til formål at sikre, at grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder inddrages mest muligt i projekterne. Siumut anbefalede under første behandlingen af lovforslaget, at dette søges 2. behandlet på FM13, således at beslutningstagerne får den nødvendige tid til at overveje forslaget. Siumut foreslog ligeledes, at Naalakkersuisut i den mellemliggende periode afholder borgermøder, således at befolkningen kan inddrages i beslutningen. Kandidatforbundet henviste forslaget til behandling i udvalget og udtrykte støtte til forslaget.

## **3. Høringssvar**

Forslaget har i perioden 21. august – 17. september 2012 ligget på Selvstyrets høringsportal. Forslaget er blevet sendt direkte til følgende høringsparter:

Landsstyreformandens Departement, Departement for Finanser, Råstofdirektoratet, Departementet for Indenrigsanliggender og Miljø, Departementet for Sundhed, Grønlands Arbejdsgiverforening, NUSUKA, S.I.K., KANUKOKA, Nunaoil A/S, Nuna Minerals A/S, Transparency Greenland, Grønlands Advokatforening, Inuplan, Rambøll Grønland, Beskæftigelsesministeriet, Arbejdstilsynet, Justitsministeriet Udlændingelov kontoret, ICC Greenland, Rigsombudsmanden i Grønland, GOIA, London Mining A/S, samt Greenland Minerals & Energy.

Der er modtaget høringssvar fra følgende: Departementet for Finanser, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, Råstofdirektoratet, Departementet for Sundhed, Grønlands Arbejdsgiverforening, S.I.K., KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, ICC Greenland, Imak, Transparency Greenland, Grønlands Advokatforening, Arbejdstilsynet, samt Justitsministeriet/Beskæftigelsesministeriet.

### 3.1 Høringsparternes kommentarer

Udvalget må konstatere, at opbakningen til lovforslaget fremstår blandet hos høringsparterne. Erhvervsudvalget vil kortfattet opsummere nogle af de vigtige pointer i centrale hørings svar i forhold til dette lovforslags emneområde. Det må konstateres, at især Grønlands Arbejdsgiverforening og SIK stiller sig skeptisk overfor, at lovforslaget realiseres i sin nuværende affattelse.

**Grønlands Arbejdsgiverforening** er stærkt tvivlende overfor, om grønlandske virksomheder i det hele taget vil blive inddraget som underleverandører til kommende storskalaprojekter, og finder lovforslaget helt utilstrækkeligt i den sammenhæng.

Naalakkersuisut søger i forslagens almindelige bemærkninger at imødegå GA's bekymring med følgende passus:

*"Formålet med forslaget er at gøre det muligt at gennemføre storskalaprojekter i Grønland til fordel for det grønlandske folk. Der vil ved godkendelse af projekterne og tildeling af tilladelser blive foretaget en vurdering af projektets samfundsmæssige bæredygtighed, og hvordan grønlandske virksomheder kan inddrages i relevant omfang. Det skal bemærkes, at der er tale om privat finansierede projekter, hvor Grønland i konkurrence med andre lande skal tiltrække udenlandske investeringer, der en forudsætning for at disse projekter overhovedet kan realiseres."* (Lovforslagets almindelige bemærkninger s. 31).

#### **SIK anfører blandt andet følgende betragtninger i sit høringsvar:**

*"SIK har en generel udtalelse til bestemmelsen i § 10: " Hvis § 10 som helhed skulle vedtages i sin nuværende form, ville det være bedre, at vi grønlændere allerede nu begyndte at søge arbejde i udlandet, idet de, der skal udnytte råstofferne naturligvis vil synes, at det vil være mere attraktivt at lave overenskomster med kinesiske organisationer om de mange arbejdspladser – naturligvis, og det vil resultere i, at man ikke vil søge efter arbejdskraft her i Grønland – fordi de er dyrere, og hvorfor skulle koncernerne ansætte hjemmehørende, hvis de kan ansætte arbejdskraft fra Kina til meget billigere lønninger. Lønmodtagerorganisationerne i Kina styres af staten, og det er statslederne, der blandt andet vil investere store beløb på råstofområdet.*

*Man må huske på, at hvis man vil lave sådanne ordninger, vil det ramme os hjemmehørende, og jeg ved ikke, om det er det, man vil opnå. SIK har i Grønland i mange år kæmpet for at nå ligeløn for lige arbejde, og har også opnået det, og vil kan ikke acceptere, at man nu vil gøre det modsatte. Vi skal*

*behandle vore medmennesker på arbejdsmarkedet, som vi gerne vil behandles, uanset hvem de er.”*

Naalakkersuisut fremkommer i den anledning med følgende replik til SIK:

*I afsnit 5 i de almindelige bemærkninger er det oplyst at der vel være behov for 4.700 personer i anlægsfasen ved en samtidig gennemførelse af jernmineprojektet ved Isukasia og aluminiumsprojektet i Maniitsoq. Det samlede antal beskæftigede indenfor bygge- og anlæg i Grønland i dag er omkring 2.300 personer. Det er derfor evident at gennemførelse af et eller flere storskalaprojekter kun kan ske med anvendelse af udenlandsk arbejdskraft. Den grønlandske økonomi er i dag i baseret på overførsler fra Danmark, der ikke har givet plads til vækst og skabelse af arbejdspladser i fornødent omfang. Det kan kun ske ved at tiltrække investeringer udefra i konkurrence med andre lande. Storskalalovgivningen skal en udgøre del af de rammevilkår, der skal sikre Grønlands konkurrencedygtighed. Allerede i anlægsfasen på et storskalaprojekt vil der være en betydelig afledt beskæftigelseseffekt. I anlægsfasen af Isukasia jernminen forventes en afledt lokal beskæftigelseseffekt på mellem 200-400 personer. Derudover vil der være en betydelig lokal beskæftigelse i de grønlandske virksomheder, der tildeles de delentrepriser der ikke skal udbydes internationalt efter IBA aftalen.*

### **Erhvervsudvalgets kommentar til Naalakkersuisuts replik til SIK**

Naalakkersuisuts replik til SIK synes også til dels at adressere en del af den bekymring Grønlands Arbejdsgiverforening udtrykker i sit høringssvar. Imidlertid vil den konkrete beskæftigelseseffekt for det grønlandske erhvervsliv først i fuldt omfang blive kendt i forbindelse med de kommende trepartsforhandlinger med London Mining A/S.

Udvalget har i forbindelse med denne problemstilling blandt andet rejst følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

### **Erhvervsudvalgets spørgsmål**

I forbindelse med § 9, stk. 3, i lovforslaget har udvalget spurgt således:

*e) Kan Naalakkersuisut forsikre udvalget om at det grønlandske erhvervsliv og dets arbejdstagere med den nuværende formulering af bestemmelserne i § 9 kan forvente at komme i betragtning til delentrepriser i løbet af anlægsfasen af et storskalaprojekt?*

*f) Grønlands Arbejdsgiverforening anbefaler, at der et passende omfang indføres et krav om proaktiv outsourcing i IBA'erne for jernmineprojektet. Hvad er Naalakkersuisuts holdning til denne anbefaling?*

#### **Naalakkersuisuts besvarelse til Erhvervsudvalgets spørgsmål**

*6e) Naalakkersuisut kan forsikre udvalget om at der vil blive stillet krav til et selskab der ønsker at anvende storskalalovens bestemmelser og muligheder at delentrepriser skal udbydes til det grønlandske erhvervsliv og at grønlandsk arbejdskraft skal kunne inddrages. Når der står "Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet." så er det vigtigt at holde sig for øje at med "såfremt de er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet" så menes her på grønlandske vilkår hvilket vil sige at de vilkår som gælder for de store internationale udbudspakker ikke gælder her*

*6f) Naalakkersuisuts holdning til Grønlands Arbejdsgivers anbefaling er, at der ikke er så meget nyt i denne anbefaling. Det er allerede formuleret i Naalakkersuisuts foreløbige krav til IBA-aftalen at selskabet også skal sikre at outsourcing sker proaktivt*

**Grønlands advokater anfører blandt andet, at affattelsen af bestemmelsen i stk. 7 i § 10 at:** *"Det helt centrale for ansættelsesforholdene er et princip om, at såfremt vilkårene er i overensstemmelse med en kollektiv overenskomst, jf. lovforslagets § 10, stk. 7, for de pågældende arbejdstagere i deres hjemland, opfyldes de ovennævnte betingelser. Dette må forstås således, at anvendelse af for eksempel arbejdskraft fra Polen vil blive anset som acceptabel i enhver henseende, såfremt ansættelsesforholdene og aflønningen sker i forhold til en i Polen forhandlet kollektiv overenskomst."*

#### **Erhvervsudvalgets kommentar**

Naalakkersuisut finder i de almindlige bemærkninger ikke anledning til klart at gengive ovenstående bemærkning fra Grønlands advokater. Naalakkersuisut finder ej heller anledning til direkte at bestride ovenstående fortolkning af paragraffens mulige konsekvens. Det ville have været klædeligt, om Naalakkersuisut mere udførligt havde gengivet ovenstående bemærkninger fra Grønlands Advokater.

**Naalakkersuisut berører imidlertid problemstillingen indirekte ved at fremføre følgende betragtninger:**

*"Bestemmelsen i § 10 er en formodningsregel. Det er derfor op til projektselskabet at redegøre for, at de vilkår de tilbyder deres arbejdstagere er rimelige. De*

*internationale konventioner på de relevante områder kan anvendes som retningslinjer. Det er ikke anset for hensigtsmæssig at opstille objektive kriterier. Det er en forudsætning for gennemførelsen af storskalaprojekterne, at der sker lovændringer af den danske udlændingelov, at der i Danmark er politisk vilje til at "åbne" for aflønning under overenskomster fastsat af arbejdsmarkedets parter, og at Udlændingesservice tilføres ressourcer til sagsbehandling. Som konsekvens af forslaget fremsætter regeringen derfor forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt med det formål at sikre adgang til opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse i anlægsfasen af et storskala erhvervsprojekt, hvis løn- og ansættelsesvilkårene er acceptable. De øvrige forhold kan ikke reguleres i forslaget. Henstillingerne er ikke taget til følge, dog vil man i storskalatilladelsen opstille nærmere retningslinjer for fastlæggelse af, hvornår løn- og ansættelsesvilkårene kan anses for "acceptable". (Lovforslagets almindelige bemærkninger side 32).*

#### **Erhvervsudvalgets kommentar**

*"Stk. 8. I en overenskomst som nævnt i stk. 2 kan der ikke fastsættes en lavere løn pr. time for udenlandske ansatte end den grundløn pr. time, der er fastsat i kollektive overenskomster indgået mellem grønlandske faglige organisationer. Ved opgørelse af en løn fastsat i overenskomst som nævnt i stk. 2 kan indregnes værdi af kost og logi, beklædningsudgifter, frirejser, forsikring m.v." Af ovenstående paragraf kan det imidlertid ses, at Naalakkersuisut i lovforslaget øjensynligt efterfølgende har opstillet det objektive kriterie, at udenlandske arbejdere ikke i udgangspunktet kan lønnes lavere end tariffen for SIKs grundløn.*

Udvalget har i forbindelse med denne problemstilling rejst følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

#### **Erhvervsudvalgets spørgsmål:**

##### **7.1. vedr. § 10. stk. 8.**

c) Er det korrekt forstået at kollektive overenskomster aftalt med en udenlandsk fagforening ikke kan gå under den grænse på 80, 41 kr. der er angivet på side 6 i forslagets almindelige bemærkninger?

#### **Naalakkersuisuts svar:**

c) Ja det er korrekt forstået hvorefter de angivende ting som værdien af kost og logi kan fratrækkes.

### **3.2 Afrunding af høringssvar til lovforslaget**

Nærværende lovforslag rummer mange forskelligartede problemstillinger. Udvalget kan ikke i betænkningen i fuldt omfang gengive alle udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svar på disse. Udvalget skal derfor henvise til det til betænkningen vedlagte bilag.

Et mindretal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut, skal om høringen særligt bemærke, at den samme problemstilling for så vidt også er gældende for høringssvarene. Udvalget kan ikke i et fuldt omfang dykke ned alle de problemkomplekser, de forskellige høringssvar berører.

Et flertal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Katusseqatigiit Partiiat, skal om høringen særligt bemærke, at Udvalget har forholdt sig til de forskellige høringssvar, der berører mange forskellige grene af storskalaloven. Udvalget har i særlig grad hæftet sig ved de høringssvar, der omhandler beskæftigelse, erhvervslivets rammer og retstilstanden for befolkningen.

Udvalget har derfor valgt at se på særlige problemstillinger, der især indbefatter det grønlandske erhvervsliv og beskæftigelse. Hvad angår lovens forhold til ILO konvention 94, skal udvalget henvise til sit spørgsmål herom til Naalakkersuisut og Naalakkersuisuts besvarelse heraf. Udvalget skal ligeledes henvise til udvalgets betænkning om punkt 19, der omhandler en problemstilling om, hvorvidt Grønland er omfattet af ILO-konvention 94 eller ej. Dette problem vil blive afklaret via en redegørelse, der ventes på FM13.

### **4. Deputationer**

Grønlands Arbejdsgiverforening har den 25. oktober haft foretræde for udvalget. Transparency Greenland, ICC og SIK har fredag den 16. november haft foretræde for udvalget.

### **5. Spørgsmål**

Udvalget har i forbindelse med sin behandling af lovforslaget fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svar er vedlagt betænkningen som bilag. Udvalget vil i et passende omfang inddrage uddrag af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse. Udvalget skal i den forbindelse henvise til afsnit 3.

### **6. Samråd**

Erhvervsudvalget har mandag den 19. november haft Naalakkersuisut medlemmet for Erhverv og Råstoffer i samråd. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svar vedlægges denne betænkning som bilag.

Erhvervsudvalget har den 21. november 2012 afholdt samråd med Formanden for Naalakkersuisut. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svarnotat vedlægges denne betænkning som bilag. Det fremgik af samrådet med Formanden for Naalakkersuisut, at Staten afventer Inatsisartuts behandling af nærværende lovforslag. Det blev endvidere oplyst at Justitsministeriet har udarbejdet udkast til lovforslag om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt. Udkastet til lovforslaget forventes at blive færdiggjort efter storskalaloven er vedtaget i Grønland. Udvalget agter derfor ikke at gå yderligere ind i denne særlige problemstilling.

Udvalget har derudover afholdt et opfølgende samråd med Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer den 28. november 2012. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svar vedlægges denne betænkning som bilag.

## **7. Udvalgets behandling af forslaget**

Udvalget konstaterer, at der er mange aspekter i det fremsatte lovforslag, der sigter på at regulere en lang række forhold i forbindelse med styringen og implementeringen af et storskalaprojekt. Udvalget har nøje søgt at belyse alle disse tilknyttede problemstillinger ved at fremsende en lang række spørgsmål til Naalakkersuisut. Udvalget skal i den forbindelse henvise offentligheden til de bilag, der er vedlagt denne betænkning. Udvalget har ligeledes afholdt tre samråd for at opsøge yderligere viden og afdække problemstillinger i lovforslaget.

Udvalget har kunnet konstatere, at der har været en stor interesse fra offentligheden i forbindelse med dette lovforslag. Udvalget finder denne interesse for både naturlig og forståelig henset til den indflydelse lovforslaget kan få for den fremtidige udvikling af det grønlandske samfund. Udvalget har i sit arbejde nøje søgt at inddrage de forskellige interessenter og deres synspunkter i sin behandling af forslaget. Udvalget har søgt i sit arbejde med forslaget og sine ændringsforslag til lovforslaget at imødekomme både indvendinger og bekymringer i forhold til lovforslagets udformning.

Udvalget har forståelse for, at der forsat kan være interessenter, der ikke i et fuldt omfang anser at udvalgets opfordringer til ændringsforslag er dækkende på alle områder. Imidlertid må udvalget i den sammenhæng henvise til at udvalgets ændringsforslag til Storskalaloven også beror på en afvejning af både økonomiske såvel som sociale hensyn.

### **7.1 Om arbejdsretslige forhold**

Udvalget er klar over, at der i forbindelse med vedtagelsen af dette lovforslag efterfølgende skal igangsættes forhandlinger med Staten under hvem udlændigeområdet forsat hører. I den forbindelse finder udvalget det vigtigt, at Naalakkersuisut også afsøger mulighederne for at Staten eventuelt kan nedsætte en arbejdsret i Grønland eller det på anden vis overvejes hvorledes eventuelle tvister på det arbejdsretslige område i forbindelse med et



storskalaprojekt kan løses på en for parterne mest hensigtsmæssig måde. Udvalget finder det i den sammenhæng også vigtigt, at Naalakkersuisut i forbindelse med ovenstående i det videre arbejde sikrer, at lokale grønlandske faglige organisationer ikke afskæres fra at fortage sympatistrejker i forbindelse med en faglig konflikt på et storskalaprojekt.

## 7.2 Om skatteforhold

Udvalget har i sin betænkning om pkt. 112 (råstofloven) berørt dette spørgsmål. Eftersom storskalaprojekter på råstofområdet også er reguleret af bestemmelser i råstofloven omkring beskatning er denne problemstilling også ganske relevant for storskalaloven. Udvalget har i den forbindelse fremsat et spørgsmål herom i sin betænkning til råstofloven, samt fremført generelle overvejelser om skattespørgsmål i sin betænkning til råstofloven. Naalakkersuisuts besvarelse heraf angår også nærværende lovforslag. Udvalget skal i den forbindelse henvise til Naalakkersuisuts besvarelse på udvalgets spørgsmål i betænkningen til punkt 112 og udvalgets overvejelser herom.

## 7.3 EITI

I avisen Sermitsiaq nr. 47:2012 citeres en programrådgiver fra udviklingsorganisationen IBIS for en række synspunkter om London Minings adværd i Sierra Leone i Afrika. Han opfordrer på den baggrund Grønland til at gå med i den norsk baserede organisation EITI. EITI står for Udvindingsindustriens Gennemsigtighedsinitiativ. 37 lande er ifølge artiklen i Sermitsiaq medlemmer af EITI, der er et redskab til at fortælle offentligheden hvor mange penge, der kommer ind i statskassen fra mineindustrien. Udvalget har den 28. november 2012 gennemført et samråd herom med Naalakkersuisut.

Naalakkersuisutmedlemmet oplyste følgende på samrådet:

*"Grønland tilkendegav allerede tilbage i 2011 sin støtte til EITI og de principper som ligger bag organisationen. Fra grønlandsk side følges der med i udviklingen af EITI, ligesom repræsentanter fra Råstofdirektoratet har besøgt EITI Sekretariatet i Oslo, for at få et mere tilbundsående indblik i de tiltag der sker i organisationen. Grønland deltog sammen med repræsentanter fra UM og GEUS ved den 5. globale konference i Paris i 2011 og ser frem til at følge processen frem imod den 6. globale konference i Sidney i maj 2013.*

*Fra grønlandsk side følges der også med i hvad der foregår på området i Danmark, ligesom Grønlands endelige status vil blive besluttet efter tæt dialog med Danmark. Vi har tidligere haft en god dialog med de danske ministerier vedr. EITI forhold og vil også fremadrettet fortsætte denne dialog i samarbejde med Danmark.*

*Hvis Grønland beslutter at gå et skridt videre i EITI samarbejdet og blive implementerende medlem, vil der være en række forhold, som vil skulle undersøges nærmere. For det første skal eventuelle juridiske problemstillinger i forhold til*

*Rigsfællesskabet i øvrigt afklares. Vil Grønland evt. kunne blive implementerende medlem, såfremt Danmark står udenfor?*

*Derudover vil de økonomiske - og andre ressourcekrævende forhold - såsom mandskabstimer, rapporteringskrav m.v., skulle afklares.*

*Naalakkersuisut følger derfor processen tæt.”*

Udvalget finder, at Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål er opmuntrende. Udvalget finder imidlertid også, at Naalakkersuisut bør være fokuseret på at arbejdet fuldendes, således at det tilsikres, den af ordningen følgende transparens på råstofområdet gennemføres fuldt ud. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut sikrer fortsat administrativ fremdrift i sagen.

### **8. Ændringsforslag**

Det bemærkes indledningsvis, at Naalakkersuisut allerede har fremsat et sprogligt korrigerende ændringsforslag til nærværende lovforslag. Ændringsforslag ændrer alene ordlyden i den grønlandske udgave af lovforslaget. Den danske udgave er uændret.

Udvalget har igennem fremsættelse af spørgsmål og tre samråd med Naalakkersuisut, samt foretræde fra forskellige interessenter behandlet nærværende lovforslag indgående. Erhvervsudvalget anser på baggrund af sine drøftelser og overvejelser, at der er behov for at lovforslaget korrigeres og tilrettes på væsentlige punkter. Det er udvalget magtpåliggende at nærværende lovforslag på bedst mulig vis imødekommer de bekymringer og den kritik, der har været rejst imod lovforslaget fra forskellige interessenter og faglige organisationer.

Erhvervsudvalget vil derfor **anmode** Naalakkersuisut, om at Naalakkersuisut til dette forslags 2. behandling fremsætter en række ændringsforslag til følgende bestemmelser i loven:

**1) § 1, stk. 1**

Udvalget ønsker, at bestemmelsen i stk. 1 ændres, således at følgende tilføjes efter ”udvikling” ”under hensyntagen til befolkningen interesser”.

**2) § 5, stk. 4**

”Tilknyttede aktiviteter” skal ikke omfatte madlavning, catering, rengøring og lignende service, herunder transport i forbindelse med disse.

**3) § 6, stk. 1, nr. 1**

Naalakkersuisut anmodes om at fremsende ændringsforslag således at beløbet hæves fra 1. milliard kroner til 5 milliarder kroner.

**4) § 7, stk. 1**

Den anden forekomst af orden ”**kan**” i bestemmelsen skal ændres til et ”**skal**”.

**5) § 7, stk. 5**

- A. Alle steder i bestemmelsen hvor ”**kan**” er anført ændres i bestemmelsen til et ”**skal**”
- B. Afsnittet med følgende ordlyd ønskes slettet: ”...i det omfang det er objektivt og saglig begrundet henset til tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer” og erstattes med: ”idet disse i størst muligt omfang via IBA skal tilgodeses ved indhentning af tilbud”.

**6) § 7, stk. 6**

- A. Udvalget ønsker, at ”**kan**” ændres til ”**skal**”.
- B. Udvalget ønsker, at der tilføjes en bestemmelse, således at der i en tilladelse skal fastsættes hvilke sanktioner, der skal være gældende, såfremt bestemmelser i en tilladelse misligholdes og dette ikke medfører at tilladelsen fortabes eller tilbagekaldes.

**7) § 7, stk. 7. (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker en ny bestemmelse, hvori det indføres, at Naalakkersuisut, inden der meddeles endelig tilladelse til et storskalaprojekt skal sende relevant materiale i høring hos arbejdsmarkeds parter og centrale lokale Ngo'er, der beskæftiger sig med miljø og/eller menneskerettigheder.

Det skal specificeres, at det Inatsisartutudvalg, hvorunder råstofområdet hører, endvidere skal have relevant materiale fremsendt til orientering, inden tilladelsen meddeles. For så vidt hvad angår orienteringen af relevant Inatsisartutudvalg, er det vigtigt at bestemmelsen udformes, så den ikke afskærer Inatsisartuts Ombudsmand fra at behandle en eventuel klage.

Der ønskes med den foreslåede bestemmelse ikke en ændring i et eller flere Inatsisartutudvalgs kompetence eller organisering, idet Erhvervsudvalget – i lighed med øvrige stående udvalg under Inatsisartut - ikke har kompetence til at foreslå sådanne ændringer. Forslag om ændringer af Inatsisartutudvalgenes kompetence og arbejdsopgaver hører under Inatsisartuts Formandskab.

**8) § 9, stk. 4**

Udvalget ønsker, at det første ”**kan**” skal ændres til ”**skal**”.

**9) § 9, stk. 5.**

Udvalget ønsker, at bestemmelsens ordlyd ændres således at der efter: ”Inden indgåelse af en trepartsaftale skal arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer” indsættes ”samt relevante, lokale Ngo-organisationer”.

**10) § 9, stk. 6. (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at det specificeres, at Naalakkersuisut skal sikre, at der er indgået en IBA-aftale, inden der meddeles tilladelse efter § 7, stk. 1.

Endvidere ønsker udvalget, at det i § 9 præciseres, at det bør være selskaberne, der kontraherer med projektselskabet, der skal dokumentere hvis ikke lokale virksomheder grundet manglende ”konkurrencedygtighed” skal benyttes som underleverandører. Der bør endelig indføres bestemmelser om hvorledes grønlandske virksomheder kan sikres knowhow og vidensopbygning.

Det bør endvidere i § 9 præciseres hvorledes tvister imellem IBA-parter skal løses.

**11) § 10, stk. 1**

Udvalget ønsker, at der i andet punktum foretages en ændring således at ”stille krav, der” erstattes med ”være ansvarlig for at”.

**12) § 10, stk. 8.**

Bestemmelsen bør præciseres således, at det fremgår udtømmende, hvad der må fradrages i lønnen. Det skal præciseres i bestemmelsen, at denne gælder kollektive overenskomster eller ansættelse af udenlandsk arbejdskraft.

Udvalget har i denne forbindelse overvejet, om det kunne være hensigtsmæssigt, at de 1050 kr., der er omtalt i bestemmelsens bemærkninger, anføres i selve bestemmelsen, således at det fremgår i loven, at der maksimalt kan fradrages 1050 kr. om ugen. Udvalget finder dog, at dette ville være uhensigtsmæssigt, idet det givetvis vil blive nødvendigt at ændre dette beløb indenfor få år. Udvalget skal derfor foreslå, at Naalakkersuisut foreslår bestemmelsen ændret, således at dette beløb fastsættes i en særskilt bekendtgørelse, som Naalakkersuisut skal udstede.

**13) § 10, stk. 9. (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at der tilføjes loven en bestemmelse, således at det fremgår, at det i foregående punkt nævnte beløb reguleres årligt efter det grønlandske forbrugerprisindeks.

**14) § 10, stk. 10. (Ny bestemmelse)**

Det skal i bestemmelsen præciseres at der ikke kan ske afvigelser til ugunst for de ansatte jfr. det foreslåede nye stk. 9.

**15) § 10, stk. 11. (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag, som sikrer, at den almindelige kollektive arbejdsret gælder for udenlandske ansatte, de udenlandske faglige organisationer og kollektive overenskomster. Desuden anmodes Naalakkersuisut om at sikre at den kollektive arbejdsret også omfatter mulighed for forhandlinger om kollektive overenskomster og muligheden for kollektive kampskridt, der kan støtte op om forhandlinger i forbindelse hermed.

**16) § 11, litra 4**

Udvalget ønsker, at bestemmelsen ændres, således at ordene "Medvirke til" ændres til "Sikre".

**17) § 11, litra 5 (Nyt litra)**

Udvalget ønsker, at der tilføjes bestemmelser, som sikrer on-site tilstedeværelse af sundhedspersonale i umiddelbart tilknytning til arbejdsstedet.

**18) § 16, stk. 2 (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at der tilføjes et nyt stykke til bestemmelsen med følgende *omtrentlige* indhold:

*"Forinden en tilladelse gives skal såvel borgere som interessenter inddrages i forhold til projektets samfundsmæssige betydning og påvirkning af samfund og miljø. Vilkårene herfor kan fastsættes i en bekendtgørelse, der inddrager alle sektorer."*

**19) § 18, stk. 3 (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at det fremgår af bestemmelsen at uddrag af projektselskabets rapportering fremsendes til relevant Inatsisartutudvalg til orientering samt offentliggøre samtlige informationer, der ikke anses som værende som forretningshemmeligheder.

**20) § 19, stk. 1**

Efter "Inatsisartutloven" tilføjes "*herunder Naalakkersuisuts udgifter til nødvendig tolkning.*"

**21) § 21, stk. 4 (Ny bestemmelse)**

Udvalget ønsker, at der sikres relevante parter, herunder særligt borgerne og NGO'ere, en konkret mulighed for at påklage afgørelser truffet i medfør af loven. Udvalget skal i denne forbindelse henvise til sine bemærkninger om klageadgang i betænkningen i EM2012/112 (råstofloven). Udvalget har her anført følgende, som anses som et egnet grundlag for Naalakkersuisuts konkrete udformning af bestemmelsen:

*"Udvalget hilser reglerne om klageadgang til Naalakkersuisut velkomne. Udvalget er enig med Naalakkersuisut i, at der ikke skal nedsættes et uafhængigt klageorgan, heller ikke til behandling af den type sager, der afgøres alene af Naalakkersuisut.*

*Denne type sager vil jævnfør ovenfor under 6. 2. have været forelagt Erhvervsudvalget til orientering, hvilket giver udvalget mulighed for at give sin mening til kende, hvor udvalget finder dette ønskeligt.*

*Udvalget har i forbindelse med behandlingen af dette afsnit noteret sig den kritik, der er fremkommet omkring lovforslagets bestemmelser omkring klage til Naalakkersuisut. Udvalget har i forbindelse med sin stillingtagen til disse klager hæftet sig ved bemærkningerne til lovforslaget samt bemærkningerne i det supplerende høringsnotat. Udvalget finder på baggrund heraf forholdet tilstrækkelig belyst, i det udvalget finder, at det ud fra bestemmelsens ordlyd fremgår, i hvilken sammenhæng Naalakkersuisut omtales som "det af Inatsisartut valgte kollektive organ, som bærer det politiske ansvar for forvaltningen af selvstyrets anliggender".*

*Udvalget finder det derimod uheldigt, at der i lovforslaget ikke er taget stilling til, hvem der kan klage over en truffet afgørelse. I Miljølovens § 60 (Inatsisartutlov nr. 9 af 22/11 2011) er følgende anført som klageberettigede:*

1. *"Den, til hvem afgørelsen er rettet."*
2. *"Landslægeembedet."*
3. *"Alle, der må antages at have en individuel eller væsentlig interesse i sagens udfald."*
4. *"Foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative, miljø- og naturmæssige interesser."*

*Udvalget finder, at det af hensyn til borgernes muligheder for at klage over en afgørelse og for at undgå diskussioner om, hvem der er klageberettiget, er nødvendigt, at indføre lignende regler i Råstofloven."*

### **8.1 Generelt om lovforslagets bemærkninger**

Udvalget noterer sig, at begrebet "Trepartsaftaler" konkret tilsigter til de i offentligheden og i udvalgsarbejdet anerkendte begreb "IBA-aftaler".

Henvisningen til DIS (Dansk Internationalt Skibsregister) forekommer i bemærkningerne uhensigtsmæssig, idet loven sikrer minimumslønninger, der er højere end en de lønninger der oppebæres på skibe omfattet af DIS-registrering.

### **9. Forslagets økonomiske konsekvenser for samfundet og borgerne**

Udvalget vurderer i lighed med Naalakkersuisut, at storskalaprojekterne vil medføre både en direkte og indirekte økonomisk effekt på den grønlandske samfundsøkonomi. Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut i sin besvarelse af Erhvervsudvalgets spørgsmål 6e) i forbindelse med udvalgets spørgsmål til § 9, stk. 3, i lovforslaget blandt andet anfører følgende:

*"Når der står "Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles*

*krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet." så er det vigtigt at holde sig for øje at med "såfremt de er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet" så menes her på grønlandske vilkår hvilket vil sige at de vilkår som gælder for de store internationale udbudspakker ikke gælder her"*

Erhvervsudvalget noterer sig, at Naalakkersuisut i svaret lægger vægt på, at kravet om konkurrencedygtighed skal forstås som et krav om konkurrencedygtighed på grønlandske vilkår. Udvalget bemærker, at loven i § 9 fastsætter, at der skal foretages en VSB, inden der kan gives tilladelse til et storskalaprojekt. Det må derfor formodes, at de kommende trepartsforhandlinger imellem Selvstyret, Sermersooq og London Mining vil give en mere håndfast fornemmelse af, i hvilken udstrækning grønlandske virksomheder vil kunne tilgodeses jf. den VSB, London Mining har fået foretaget. Når dette er klarlagt, vil både de direkte og indirekte økonomiske effekter af storskalaprojektet i regi af London Mining bedre kunne vurderes.

Der har været foretaget forskellige estimater af den forventede økonomiske virkning af et storskalaprojekt. I redegørelse om rammevilkår for realisering af storskalaerhvervsprojekter i Grønland anføres der fra s. 58 til 66, hvilke mulige økonomiske konsekvenser et storskala projekt kan afstedkomme. Udvalget skal henviser til denne redegørelse og den VSB- rapport, der er blevet udarbejdet om London Mining projektet.

#### **10. Flertalsudtalelse og mindretalsudtalelse**

Et flertal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Katusseqatigiit Partiat, skal afsluttende bemærke følgende:

Et flertal i udvalget vil gerne udtrykke tilfredshed med processen omkring arbejdet med storskalaloven. Arbejdet har været intenst, men ikke forhastet. Det er flertallets opfattelse, at der er taget hånd om relevante kritikpunkter i udvalgets betænkning. En udsættelse af loven ville ikke være til gavn for samfundet. Der er brug for, at vi som samfund får defineret de krav vi har til storskalaprojekterne. Med denne lov er det nu klart hvilke krav Grønland stiller til storskalaprojekterne. Arbejdstagere udefra er sikret de samme rettigheder som grønlandske arbejdere. Og det er sikret, at lønnen ikke kan være lavere end de minimumssatser der findes i Grønland. Dette har været meget væsentligt for flertallet. Samtidigt er betydningen for det lokale erhvervsliv og de lokale Ngo'er nu tydeliggjort i loven. Også dette har været meget væsentligt for flertallet. Realiseringen af eventuelle storskalaprojekter må være uløseligt forbundet med ordentlige ansættelsesvilkår og med en udstrakt grad af lokalt engagement. Det gælder også inddragelsen af befolkningen, hvilket nu også fremgår som et krav ifølge loven. Flertallet ønsker at understrege, at der med denne lov ikke er godkendt konkrete projekter, men blot opstillet nogle rammer som eventuelle projekter skal respektere.

Et mindretal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut, skal afsluttende bemærke

følgende:

Det er Siumuts formål og lægger afgørende vægt på at arbejde for at skabe et samfund med økonomisk og politisk selvstændighed i tæt samarbejde med og med inddragelse af dets befolkning. Samfundet skal gennem udnyttelse af landets egne ressourcer kunne formå at tage egen skæbne i egen hånd ved at man giver medlemmer af det grønlandske samfund de bedste muligheder for at udvikle sig med ansvarsfølelse.

Vort land og dets rigdomme er den grønlandske befolknings ejendom. Som landets lovgivende forsamling skal vi virke på ejernes vegne. Vi skal lovgive til gavn for ejerne af dette land, sammen med dem, høre på dem og på deres vegne lovgive på en måde som vi alle kan være stolte af.

I forbindelse med behandlingen af forslaget om bygge og anlægsarbejder ved storskalaprojekter har man ikke villet lytte til ejerne, man har ikke inddraget ejerne og ikke mindst har man ikke haft et tæt samarbejde med ejerne. Dette viser i høj grad at man ikke har realiseret vores ønske om et tæt samarbejde i demokratiets navn, hvilket Siumut ikke kan stå inde for.

Vi skal lovgive ved at man giver god tid til arbejdet og på en forsvarlig måde. Ikke mindst når der er tale om lovgivning af vigtighed for hele landet skal dette ikke hastes igennem. Og det gælder ikke mindst behandling af dette lovforslag.

Fagforbund, foreninger, organisationer, borgere har fremført deres massive kritik af lovforslaget. Deres kritik har den samme baggrund som Siumuts kritik har bygget på i forbindelse med lovens behandling, nemlig:

- At hjemmehørende virksomheder og arbejdskraft skal være udgangspunktet i fremtidige arbejder ved sådanne projekter, og at dette sikres gennem lovgivningen, således at vi derigennem sikrer at disse virksomheder fremover vil kunne overtage flere og flere arbejder, og at man først anvender udefrakommende virksomheder når der ikke er lokale virksomheder, der kan løfte opgaven.
- Vi mener at beløbsgrænsen for hvornår et projekt kan falde ind under lovgivningen bør være højere, fordi hvis den bliver for lavt sat vil der være risiko for at man kalder et projekt for et storskalaprojekt med deraf følgende risiko for underbetaling af arbejdskraften i den forbindelse.
- At der endnu ikke er sikkerhed for at vores skatteforvaltning vil være gearet til at kunne forvalte beskatningen i forbindelse med storskalaprojekter.
- Da vi er bange for at nærværende forslag vil minimere lokale forbunds muligheder for at indgå overenskomster.



- Da vi mener at der bør have været mere tid til behandlingen af og inddragelse af befolkningen i forbindelse med nærværende lovforslag der vil have afgørende indflydelse på vort samfund, og ikke mindst da Siumut ikke kan acceptere at man tager en beslutning hen over hovedet på befolkningen.

I forbindelse med vores deltagelse af behandlingen af lovforslaget har vi gjort hvad vi kunne for at påvirke processen gennem pressemeddelelser, gennem § 37 spørgsmål til Naalakkersuisut, gennem samråd med medlemmer af Naalakkersuisut, gennem udvalgsarbejdet og ikke mindst gennem møder med befolkningen.

Siumut vil klart udtale at vi mener lovforslaget er blevet til forhastet med manglende uddybning af dens eventuelle konsekvenser på grund af manglende tid hvorfor Siumut hverken kan give sit tilslutning til eller afvisning af forslaget.

Siumut stemmer ikke for lovforslag, der ikke er blevet behandlet til fulde, hvorfor vi skal meddele at vi vil undlade at stemme omkring denne lovgivning.

## 11. Udvalgets indstillinger

Der er fremsat 2 sæt ændringsforslag til nærværende lovforslag:

- A) Et ændringsforslag med sproglige korrektioner
- B) Et ændringsforslag med tekniske ændringer på baggrund af udvalgets ønsker i nærværende betænkning.

Et flertal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Katusseqatigiit Partiiat, indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til forslagens sproglige udformning, jfr. pkt. A ovenfor til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut, afgiver ikke indstilling til Naalakkersuisuts ændringsforslag til forslagens sproglige udformning, jfr. pkt. A ovenfor.

Et flertal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Katusseqatigiit Partiiat, indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til tekniske ændringer, jfr. pkt. B ovenfor til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut, afgiver ikke indstilling til Naalakkersuisuts ændringsforslag til tekniske ændringer, jfr. pkt. B ovenfor.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Naja Nathanielsen  
, Formand

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Agnete B. Egede

[Signature]

H. Egede



Erhvervsudvalget  
Inatsisartut  
/HER

Dato : 12. november 2012

J.nr.: 01.36.02.05-00117

### **Svar til spørgsmål i forbindelse med Erhvervsudvalgets behandling af pkt./EM2012/110,111 & 113**

Nedenfor er angivet svar til udvalgets spørgsmål vedrørende pkt. EM2012/110, 111 og 113. Svarene er anført direkte under de enkelte spørgsmål.

#### **Om Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2012 om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter.**

**1. Vedr. § 1.** Det anføres i bestemmelsen at loven tilstræber at forbygge og begrænse utilsigtede negative virkninger herunder overophedning af økonomien.

- a) Hvordan tænkes loven i praksis at virke afskærmende i forhold til at begrænse økonomisk overophedning i resten af samfundet, grundet de afledte økonomiske virkninger af storskalaprojekterne.
- b) Er sådan en situation med en økonomisk overophedning plausibel i fald både Alcoa og London Mining projekterne fuldføres sideløbende?
- c) Hvornår i forbindelse med et storskalaprojekt ophører lovens regulering – forstået på den måde, at driftsfasen indledes og at anlægsfasens afsluttes?
- d) Er det f.eks. muligt at et mineprojekt kan gå ind i en begyndende driftsfase selv om der stadig pågår anlægsarbejde på minesitet. Eller starter driftsfasen først når projektet er nøglefærdigt?

#### **Svar til spørgsmål 1. vedr. § 1.**

- a) Efter udfærdigelse af IBA- aftalen og når opgaverne, der kan udbydes til grønlandske virksomheder på grønlandske vilkår er sket, vil loven finder anvendelse på specifikke bygge- og anlægsarbejder, der er udbudt og indgået efter en tilladelse meddelt efter bestemmelsen i forslagets § 7. Efterfølgende anlægsarbejder, herunder aktiviteter i en driftsfase, vil således falde udenfor forslagets anvendel-

sesområde. Storskala anlægsopgaver er finansieret af udenlandske investorer og udbydes internationalt. Ved at skabe en global udbudssituation optimeres konkurrence og prissætning for disse specifikke entrepriser. Ved at muliggøre anvendelse af entreprenører og arbejdskraft udefra afskærmes den lokale grønlandske bygge- og anlægssektorer fra negativ økonomisk påvirkning, som ellers ville være en følge af den store efterspørgsel, som disse specifikke entrepriser vil skabe, hvis der ikke var en særlovgivning for storskalaprojekter.

- b) Fuldføres Alcoa og London Mining projekterne sideløbende vil der være behov for en arbejdsstyrke, der vil være dobbelt så stor som den samlede beskæftigelse i den grønlandske bygge – og anlægssektorer, hvilket vil føre til en uundgåelig overophedning af byggesektoren og dermed være til store skade for det almindelige byggeri i byerne. Behovet for en særlig storskalalovgivning vil i den situation være så meget desto større. Det vurderes som stærkt usandsynligt at de to projekter gennemføres samtidigt, da de er på meget forskellige udviklingsstadier.
- c) Loven anvendelsesområde er begrænset til anlægsarbejder, der er omfattet af en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter bestemmelsen i § 7. Det vil sige, at loven alene finder anvendelse på specifikke bygge- og anlægsarbejder, der er udbudt efter og indgået anlægsaftaler om i henhold til en tilladelse meddelt efter bestemmelsen i forslaget § 7. Efterfølgende anlægsarbejder, herunder aktiviteter i en driftsfase, vil således falde udenfor forslagets anvendelsesområde. Det er udgangspunktet at anlægsfasen afsluttes inden driftsfasen påbegyndes. Det kan dog ikke udelukkes, at faserne i en begrænset overgang overlapper hinanden. Det vil imidlertid alene kunne ske efter en konkret vurdering hvori blandt andet miljø og sikkerhedsmæssige forhold vil indgå. Driftsfasen vil uanset et eventuelt overlap ikke ske på de vilkår, som anlægsfasen er udbudt på.

De aktiviteter, der er knyttet til driftsfasen vil ikke kunne blive omfattet om forslagets bestemmelser. Bestemmelsen i forslaget § stk. 2 afgrænser forslaget anvendelsesområde således, at alene bygge- og anlægsarbejder ved storskala-projekter og ikke driftsaktiviteter kan blive omfattet af forslagets bestemmelser.

**2. Vedr. § 3.** Der er ikke sproglig overensstemmelse imellem den grønlandske og danske version. Udvalget finder at ordlyden i den grønlandske bestemmelse fremstår uklar, ligeledes er paragrafhenviisningerne ikke enslydende i den danske og grønlandske bestemmelse.

Naalakkersuisut anmodes om at fremsætte et korrigerende ændringsforslag til dette lovforslags 2. behandling. I sammen anledning skal udvalget anmode Naalakkersuisut om at foretage en opfølgende grundig korrektur på forslaget således, at andre eventuelle sproglige uoverensstemmelser i mellem den grønlandske og den danske version kan opfanges og korrigeres. Udvalget skal i samme anledning understrege, at det ikke er udvalgets forpligti-

gelse eller opgave at læse sproglig korrektur på den grønlandske version af lovforslaget. Dette ansvar tilfalder alene Naalakkersuisut. Det er udvalgets opgave at foretage en politisk bedømmelse af forslaget.

### **Svar til spørgsmål 2 vedr. § 3**

Naalakkersuisut vil til forslagens 2. behandling fremsætte ændringsforslag med henblik på en at skabe sproglig overensstemmelse mellem den grønlandske og danske lov tekst.

**3. Vedr. § 5.** Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om at uddybe hvad Naalakkersuisut ligger i begrebet "tilknyttede aktiviteter". Da dette ikke fremgår entydigt af bemærkningerne til bestemmelsen.

a) Kan der ved tilknyttede aktiviteter f.eks. forstås catering, transport, vaskeri og andre serviceydelser mv. således disse aktiviteter også er underlagt lovens regulering, herunder overenskomst(er) og arbejdstider mv.?

b) Hvis ja, vil det ikke medføre at grønlandske virksomheder i udgangspunktet stilles dårligere end udenlandske virksomheder/konsortier, hvis de grønlandske virksomheder måtte ønske at byde ind på den slags opgaver? Eftersom de udenlandske virksomheder (projektselskabet) kan benytte lovforslagets nominelle "mindsteløn" Eventuelt endvidere fratrukket, kost, logi arbejdstøj mv.

### **Svar til spørgsmål 3. Vedr. § 5**

a) Tilknyttede aktiviteter er de aktiviteter i anlægsfasen, der er nødvendige for at kunne etablere et projektanlæg. Hvis der er tale om et mineprojekt med en isoleret beliggenhed, skal der etableres en række støttefunktioner som catering, transport, vaskeri og andre serviceydelser som omtalt i spørgsmålet. Inden der meddeles tilladelse til at indhente tilbud på de særlige vilkår der følger af loven, skal der være foretaget en vurdering af storskalaprojektets samfundsmæssige bæredygtighed (VSB) og en redegørelse herom, skal være godkendt af Naalakkersuisut. Kravet om en VSB-redegørelse og vurdering indebærer, at der tilvejebringes et grundlag for en aktiv tilgang til fremme af grønlandsk beskæftigelse og inddragelse af grønlandske virksomheder. VSB processen skal således munde ud i en IBA-aftale, hvor det kan fastsættes, at opgaver omfattet af aftalen skal udbydes lokalt og på lokale vilkår.

Er der tale om et råstofprojekt finder reglerne om anvendelse af grønlandske virksomheder i § 18 stk.2 i råstofloven tillige anvendelse.

Særligt skal det bemærkes i forhold til serviceopgaverne som catering og vaskeri, at det må forventes at disse i vid udstrækning vil kunne løses lokalt og på lokale vilkår. Der vil derfor være et betydeligt fokus ved IBA forhandlingerne på at disse typer af opgave gives til lokale.

1. **Vedr. § 6.** Det fremgår af bestemmelsen at:

§ 6. Et projekt anses efter denne inatsisartutlov for et storskalaprojekt, hvis:

- 1) projektets anlægsomkostninger overstiger en milliard danske kroner og
- 2) projektets behov for arbejdskraft ved udførelsen af anlægsaktiviteter overstiger den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland, eller
- 3) projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.

a) Hvorfor er grænsen på en milliard kroner valgt, kunne grænsen f.eks. være blevet sat til 5. milliarder danske kroner?

b) Hvor mange potentielle mineprojekter vil jf. lovens beløbsgrænse være at regne for "storskalaprojekter"?

c) Hvor mange potentielle mineprojekter forventes modsætningsvis at have anlægsomkostninger på under en milliard danske kroner?

d) Er det korrekt forstået at det er Naalakkersuisut, der i sidste instans vurderer og bedømmer hvornår et "projekt" overstiger den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft? Tænkes denne afvejning at foregå på baggrund af en VSB og den efterfølgende IBA forhandling? Vil relevante organisationer blive konsulteret i den forbindelse?

e) Er det korrekt forstået at det er Naalakkersuisut, der i sidste instans vurderer og bedømmer hvorledes eller hvornår projektets tekniske, økonomiske krav overstiger de grønlandske virksomheders kapacitet? Tænkes denne afvejning at foregå på baggrund af en VSB og den efterfølgende IBA forhandling? Vil relevante organisationer blive konsulteret i den forbindelse?

## Svar

a)

Grænsen på 1 milliard kroner er baseret på erfaringer fra tidligere offentlige anlægsprojekter udført i Grønland. Anlægssummen ved opførelsen af de to dyreste vandkraftværker i henholdsvis Buksefjorden og i Ilulissat var henholdsvis 997,2 millioner kr. og ca. 660 millioner kr. Begge vandkraftværker er opført af udenlandske virksomheder. Buksefjordsværket blev opført af et norsk entreprenørkonsortium og vandkraftværket i Ilulissat bliver opført af E. Pihl & Søn A/S. De store lufthavnsprojekter i 90'erne, hvor anlægssummen hver for sig lå under 250 mio. kr., blev alle opført af konsortier med et udenlandsk entreprenørselskab som konsortieleder. De øvrige vandkraftanlæg, der er gennemført indenfor de sidste 5 år er ligeledes opført af udenlandske entreprenører. Disse tidligere projekter har ikke kunne løftes alene af grønlandske entreprenørvirksomheder. Hensigten med storskalaloven er derfor at stille en rammelovgivning op, der muliggøre gennemførelsen af storskalaprojekter, som ikke kan gennemføres alene af grønlandske virksomheder alene med grønlandsk arbejdskraft på grønlandske vilkår. En forhøjelse af beløbet, vil kunne betyde, at projekter, der er

langt større end noget, der tidligere er lavet i Grønland, ikke bliver til noget, da de bare ikke er store nok til at falde under en storskalalov med en grænse på ex. 5 milliard kr.

b)

Der er p.t. 4 potentielle mineprojekter, der forventes at overstige den beløbsmæssige grænse og dermed kan klassificeres som storskalaprojekter. Det er udover London Mining's jernmalmsprojekt ved Isua, Ironbark's bly- og zinkprojekt ved Citronen Fjord i Nordøstgrønland, samt Greenland Minerals and Energy's sjældne jordarter/uran-projekt ved Kuanersuit (Kvanefjeld) ved Narsaq. Derudover er der et projekt, som ligger lige over beløbsgrænsen. Det er Tanbreez' sjældne jordartsprojekt ved Killavaat Alannguat (Kringlerne) ved Narsaq.

c)

Derudover er der et potentiel mineprojekt, der forventes at ligge under beløbsgrænsen. Det er True North Gem's korund(rubin) projekt ved Qeqertarsuatsiaat.

d)

Ja det er rigtigt, at det er Naalakkersuisut der i sidste instans vurderer og bedømmer, hvorledes eller hvornår et "projekt" overstiger den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft. Afvejningen vil ske på baggrund af oplysninger givet i selskabets VSB og i dets ansøgning om at komme ind under storskalaloven. Den efterfølgende IBA-aftale vil nærmere angive, hvorledes grønlandske virksomheder og arbejdskraft vil blive inddraget i aktiviteter under storskalaloven. I denne proces vil relevante organisationer blive inddraget.

e)

Ja det er rigtigt, at det er Naalakkersuisut, der i sidste instans vurderer og bedømmer, hvorledes eller hvornår projektets tekniske, økonomiske krav overstiger de grønlandske virksomheders kapacitet. Denne afvejning vil foregå på baggrund af oplysninger givet i selskabets VSB, hvor opgavernes omfang og kompleksitet er beskrevet, samt på basis af oplysninger givet i selskabets ansøgning om at komme ind under storskalaloven. Selskabet skal tillige selv afsøge det grønlandske erhvervsliv for hvilke opgaver, der kan løses af lokale virksomheder. Den efterfølgende IBA-aftale vil nærmere angive, hvorledes selskabet vil sikre at grønlandske virksomheder vil blive inddraget, og hvorledes de grønlandske virksomheder kan få et kompetenceløft ved at løse opgaver i samarbejde med internationale entreprenørvirksomheder.

De relevante organisationer vil blive inddraget.

**5. Vedr.§.7.** Det fremgår blandt andet af bestemmelsen at:

Stk. 4. Indhentning af tilbud på anlægsaftaler, og tildeling af ordrer om anlægsaftaler, kan udbydes internationalt og ved international indhentning af underhåndsbud i overensstemmelse med god national og international praksis.

a) Hvad forstås der mere præcist ved god national og international praksis og hvordan sikres det konkret at god national og international praksis overholdes af projektselskabet og dets underleverandører?

b) Er der de påkrævede juridiske/tekniske kompetencer/eksperter tilstede i Selvstyret til at kunne kontrollere og vurdere om projektselskabet og dets underleverandører overholder god national og international praksis? Eller anser Naalakkersuisut det for nødvendigt at indhente ekstern rådgivning for at løfte denne opgave?

## Svar

a)

Det er projektselskaber, der skal redegøre for, at deres tilbudsindhentning sker i henhold til god national og international praksis, fordi det sker på eksempelvis FIDIC vilkår, der er internationalt anerkendt. Det kan også ske ved at projektselskabet stiller krav til deres underleverandører om, at de skal dokumentere, at de lever op til grønlandsk lovgivning herunder § 18 i Råstofloven, og at entreprenøren har et system på plads, hvorefter det sikres, at arbejdstagere behandles ordentlig og har acceptable løn og ansættelsesvilkår. Det er hensigten med bestemmelsen at projektselskabernes forpligtelser, skal have en afsmittende virkning på deres underleverandører.

Projektselskabet skal i den forbindelse blandt andet sikre, at tilbudsgiverne vil efterleve OECD's anbefalinger i *OECD Declaration and Decisions on International Investment and Multinational Enterprises*.

b)

Det vurderes, at der er tilstrækkelig juridiske og tekniske kompetencer tilstede i Selvstyret, særligt når man som tidligere vil indhente ekstern rådgivning det omfang det skulle blive nødvendigt. Denne procedure er tidligere anvendt i forbindelse med f.eks. olieboringer i 2010/2011.

### 5.1 Det fremgår af bemærkningerne til stk. 4. at:

"Det foreslås med stk. 4, at entrepriseform og entrepriseretlige udbudsvilkår fastsættes af projektselskabet under iagttagelse af anerkendt god national og international praksis."

I bemærkningerne nævner Naalakkersuisut forskellige standarder for at regulere entrepriser herunder:

- FIDIC-aftalevilkårene
- Orgalime-aftalevilkårene
- NEC



a) Hvorfor ønsker Naalakkersuisut at tillade at det øjensynligt er op til projektselskabet selv at vælge en af ovenstående entrepriseretlige standarder?

b) Naalakkersuisut anfører ligeledes i bemærkningerne FIDIC-aftalevilkårene er mest anerkendte internationalt. Hvorfor har Naalakkersuisut ikke lagt sig fast på at det bør være FIDIC- vilkårene, der bør gælde når nu denne er mest anerkendte internationalt og er brugt i den vestlige del af Europa?

a)

Det er tale om private anlægsopgaver, der udbydes og finansieres privat. Der bør derfor som udgangspunkt være aftalefrihed mellem parterne. På den anden side, har selvstyret en stor interesse i at anlægsopgaverne udbydes og gennemføres på en så hensigtsmæssig måde som muligt. Derfor lægges der op til anvendelse af internationale standarder, hvor der er sket en rimelig afbalancering af byrder og rettigheder mellem parterne.

De tre foreslåede standarder er vurderet som lige gode.

Det vil dog altid blive krævet, at grønlandsk lovgivning bliver fulgt.

b)

Det er vurderet, at de andre vilkår er fuldt ud lige så gode, hvorfor FIDIC ikke er valgt som det eneste sæt vilkår, der kan udbydes anlægsopgaver på. Det skal yderligere bemærkes, at de forskellige vilkår har hver deres territoriale udbredelse, og da standarderne er vurderet som lige gode, har Naalakkersuisut ikke fundet anledning til at pålægge projektselskaberne at anvende et sæt frem for et andet, når det ikke kan udelukkes, at de forskellige selskaber har gode argumenter for at netop et sæt vilkår er særlig hensigtsmæssig at anvende. Det skal bemærkes, at FIDIC er det mest udbredte, da det blandt andet anvendes at EU og i forbindelse med DANIDA projekter.

## 5.2. Det fremgår endvidere af bestemmelsens stk. 5 at:

*"Der kan blandt andet fastsættes bestemmelser om anvendelse af grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft, i det omfang det er objektivt og sagligt begrundet henset til tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer"*

a) Udvalget ønsker oplyst hvorfor Naalakkersuisut har valgt at benytte termen "kan" i denne bestemmelse. Er der særlige grunde til at Naalakkersuisut ikke vælger at bruge ordet "skal"?

b) Vil det have direkte negative konsekvenser for realiseringen af et storskalaprojekt, hvis termen "kan" udskiftes med et "skal" i denne bestemmelse?

c) Er Naalakkersuisut på det foreliggende grundlag enige med London Minings opfattelse af, hvilke dele af entreprisen, der i forbindelse med en eventuel anlæggelsen af f.eks. Isukasia jernminen vil blive udbudt nationalt således grønlandske virksomheder har en reel mulighed for at byde ind, jf. London Minings VSB rapport?

d) Under hvilke omstændigheder ønsker Naalakkersuisut f.eks. ikke at fastsætte bestemmelser om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft i en tilladelse?

e) Og omvendt under hvilke omstændigheder ønsker Naalakkersuisut at fastsætte bestemmelser om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft i en tilladelse?

### Svar

- a) Anvendelsen af termen "kan" fremfor "skal" er for at give Naalakkersuisut en diskretionær margen til at fortage konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfælde. Bestemmelsen indeholde dog en yderligere sikring, da det fremgår, at bestemmelser, der fastsættes i tilladelserne skal være objektivt og sagligt begrundet henset til tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft. Der er tale om en balancegang mellem, at Naalakkersuisut ønsker, at grønlandsk arbejdskraft og virksomheder skal deltage i projekterne, men samtidig også kun hvis de reelt er i besiddelse af kompetencer, der kan anvendes. De grønlandske selskaber og arbejdstagere skal ikke have en fortrinsstilling, der ikke kan begrundes sagligt.
- b) På grund af formuleringen af bestemmelsen, vil det ikke have den store betydning at termen "kan" udskiftes med "skal", da bestemmelserne i tilladelserne fortsat skal være saglig og objektive begrundet, hvilket betyder, at såfremt, der ikke er kvalificeret grønlandsk arbejdskraft så bliver der ikke fastsat bestemmelser om anvendelsen af denne i tilladelserne uanset om termen er "kan" eller "skal".
- c) Naalakkersuisut er af den opfattelse, at med de foreliggende oplysninger som London Mining har givet i deres VSB, vil de dele af entreprisen, der vil blive udbudt nationalt, ske på en måde så grønlandske virksomheder reelt har en mulighed for at byde. Der er i VSB'en angivet udbudspakker beregnet for kun lokale virksomheder. I de kommende IBA-aftaleforhandlinger med selskabet vil det blive et krav, at selskabets udbudspakker på bedste måde er organiseret, således at lokale virksomheder har fortrinsstilling, som det også fremgår af råstoflovens §18 stk.2.

Nogle udbudspakker er så omfattende og komplekse, at de henvender sig udelukkende til internationale konsortier og entreprenørselskaber. Det er de udbudspakker, som vil blive omfattet af storskalalovens bestemmelser. Storskalaloven finder alene anvendelse på specifikke bygge- og anlægsarbejder, der er udbudt og indgået efter en tilladelse meddelt efter bestemmelsen i forslaget § 7.

Derudover er der en gruppe af udbudspakker, som selskabet benævner som blandede pakker. Blandende vil i denne forbindelse betyde opgaver, som kan løftes ved partnerskaber mellem udefrakommende virksomheder og lokale virksomheder eller opgaver, hvor det ikke nødvendigvis er afklaret, om de kan løftes af lokale grønlandske virksomheder eller grønlandske konsortier alene. Projektselskabet kan vælge at fastsætte krav i udbudsmaterialet om at tilbudsgiverne skal indregne at en del af opgaverne skal løses af grønlandske underentreprenører. Denne del af opgaverne vil i givet fald skulle løses på grønlandske vilkår, hvilket betyder at grønlandske overenskomster skal finde anvendelse.

- d) Overordnet skal det bemærkes, at det ikke er i tilladelserne det bliver fastsat i hvilket omfang grønlandsk arbejdskraft skal anvendes, dette fastsætte i IBA-aftalerne. Det vil ikke blive fastsat i IBA-aftalen såfremt det ikke er sagligt begrundet, at fastsætte vilkår om anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft. Det kan f.eks. enten være fordi, der ikke er kvalificeret arbejdskraft i Grønland eller fordi, det er dokumenteret, at den kvalificerede arbejdskraft er beskæftiget et andet sted og derfor ikke er tilgængelig.
- e) Omvendt vil der blive fastsat bestemmelser i IBA-aftalen om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft, når det er objektivt og sagligt begrundet henset til tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer. Vurderingen foretages på baggrund af VSB'en som projektselskaberne er forpligtet til at udarbejde og i forbindelse med dette, vil det være muligt for lokale selskaber og virksomheder at afgive hørings svar, og derved gøre projektselskabet opmærksom på hvilke opgaver, de lokale virksomheder mener, at de kan løfte.

## 5.2 vedr. stk. 6

Det fremgår af *stk. 6*, at *i en tilladelse fastsætte bestemmelser om, under hvilke omstændigheder tilladelsen fortabes eller kan tilbagekaldes af Naalakkersuisut.*

- a) Hvorfor er denne bestemmelse ikke formuleret således at Naalakkersuisut be-  
myndiges til at fastsætte bestemmelser under hvilke omstændigheder tilladelsen  
kan fortabes eller tilbagekaldes.

Umiddelbart forekommer det udvalget uklart hvorfor Naalakkersuisut ønsker en sådan ordlyd. Jævnfør bestemmelsens nuværende udformning kan Naalakkersuisut jo undlade at fastsætte bestemmelser om fortabelse af en tilladelse, hvis Naalakkersuisut måtte ønske dette?

## Svar

a)

Naalakkersuisut skal opstille vilkår i tilladelsen for hvornår tilladelsen fortabes eller kan tilbagekaldes. Det er en nødvendig forudsætning for investeringer af den forventede størrelse, at der er forudsigelighed og saglighed i de krav der stilles til selskaberne. Der bør således ikke kunne ske ændring af de vilkår der opstilles i tilladelserne for hvornår en tilladelse fortabes eller kan tilbagekaldes af Naalakkersuisut.

Naalakkersuisut kan ikke undlade at opstille disse vilkår.

## 6. Vedr. §.9

Det fremgår af bestemmelsen i *stk. 4* at:

*"Stk. 4. I en trepartsaftale kan det fastsættes, at udbud og tildeling af ordrer om anlægsaftaler, der er omfattet af trepartsaftalen, skal ske på grundlag af "Fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland" i de tilfælde, hvor de fælles betingelser er anvendelige."*

a) Er der særlige forhold, der taler i mod at ordet "kan" erstattes med "skal" således ordrer der er omfattet af trepartsaftalen skal ske på grundlag af "Fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge – og anlægsvirksomhed i Grønland i de tilfælde, hvor de fælles betingelser er anvendelige"? I hvilke tilfælde skønnes det ikke relevant at benytte de fælles betingelser?

## Svar

Anvendelsen af termen "kan" fremfor "skal" er for at give Naalakkersuisut en diskretionær margin til at fortage konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfælde. Da bestemmelsen indeholde en yderligere sikring for hvornår bestemmelserne skal anvendes er det ikke umiddelbart problematisk at udskifte "kan" med "skal". Det fremgår af bestemmelsen, at anvendelsen af "Fælles betingelserne for arbejder og leverancer i bygge – og anlægsvirksomhed i Grønland" alene skal anvendes, hvor de rent faktisk er anvendelige. Det kræves derfor, at det kan dokumenteres at bestemmelserne er anvendelige før det kan kræves.

Det vil ikke være alle typer af opgaver, hvor betingelserne er velegnet. Opgavernes karakter kan f. eks. tale imod anvendelse hvis der f.eks. er tale om en type opgave, der er helt speciel og har sit eget sæt af regler for god udførelse.

6.1 I forbindelse med § 9. stk. 3. anfører Naalakkersuisut på side 44 i de almindelige bemærkninger:

*"Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 stk. 3 skal projektselskabet indgå trepartsaftaler med selvstyret og andre offentlige myndigheder benævnt IBA (Impact Benefit Agreements). En VSB redegørelse danner grundlag for indgåelse af IBA og fastsætter nærmere mål for involvering af grønlandsk arbejdskraft, grønlandske virksomheder, videns overførsel ved oprettelse af praktikpladser m.m.. Som et vilkår for tilladelse til at foretage udbud efter forslagens bestemmelser kan projektselskabet forpligtes til en række tiltag for at optimere de samfundsmæssige gevinster i storskalaprojektet i form af arbejdspladser, grønlandske underleverancer, kompetenceløft m.v.*

*Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet."*

a) Udvalget bemærker at Naalakkersuisut også i ovenstående bemyndigelse anvender begrebet "kan" hvorfor efterstræber Naalakkersuisut ikke i denne sammenhæng at et projektselskab forpligtes med et "skal" når det gælder om at optimere de samfundsmæssige gevinster. Således at chancerne for at høste afledte samfundsmæssige fordele for Grønland har et forbedret udgangspunkt?

b) Kan det på sigt vise sig at være illusorisk at grønlandske virksomheder kan komme i betragtning til opgaver hvis nedestående formulering i loven bibeholdes. Da det kan formodes at udenlandske konsortier og multinationale selskaber qua deres tekniske ekspertise og størrelse altid vil være mere konkurrencedygtige?

*"Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet."*

c) Hvordan forestiller Naalakkersuisut sig jf. ovenstående spørgsmål, (b) konkret at der på sigt kan ske et kompetenceløft af de grønlandske virksomheder i det tilfælde, de ikke har den tekniske og økonomiske kompetence til at matche internationale koncerners konkurrencekraft?

d) Er der en iboende risiko for at den nuværende formulering af bestemmelsen kan medføre en ond cirkel for de grønlandske virksomheder forstået på den måde, at hvis de grønlandske selskaber i udgangspunktet ikke er fuldt ud konkurrencedygtige kan de blot fravælges af tilbudsgiverne. Derved får de grønlandske virksomheder måske aldrig muligheden for det kompetenceløft, der kan forbedre deres konkurrenceevne til et internationalt niveau?

e) Kan Naalakkersuisut forsikre udvalget om at det grønlandske erhvervsliv og dets arbejdstagere med den nuværende formulering af bestemmelserne i § 9. kan forvente at komme i betragtning til delentrepriser i løbet af anlægsfasen af et storskalaprojekt?

f) Grønlands Arbejdsgiverforening anbefaler, at der et passende omfang indføres et krav om proaktiv outsourcing i IBA'erne for jernmineprojektet. Hvad er Naalakkersuisuts holdning til denne anbefaling?

**Svar:**

a)

Baggrunden for at der står "kan" er, at forpligtelsen vil afhænge af udfærdigelsen af IBA-aftalen, hvoraf det vil fremgå om projektselskabet selv vil løfte opgaven med at anvende grønlandsk arbejdskraft og virksomheder, eller om det bliver noget af det projektselskaber pålægger, at underleverandørerne løfter i forbindelse med de opgaver de udfører for projektselskabet.

Det er nødvendigt at Naalakkersuisut har en skønsmæssig margin i forbindelse med IBA forhandlingerne. Det er vurderet mere hensigtsmæssigt, at der er aftalefrihed til at finde ud af hvorledes anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft og virksomheder kommer til at foregå bedst muligt og til mest gavn for det grønlandske samfund.

Under alle omstændigheder vil opfyldelsen af forpligtelserne være pålagt projektselskabet.

b)

Det vurderes som realistisk at en del af opgaverne vil gå til grønlandske virksomheder på grønlandske vilkår, da det er et af formålene med en VSB.

c) Selskabet skal i forbindelse med udbud dokumentere, at de har undersøgt og kontaktet lokale virksomheder for at afdække disses mulighed for at løse opgaver i anlægs- og driftsperioden. Kompetenceløftet kan ske på flere måder - som dog også er afhængig af de enkelte grønlandske virksomheders evne og villighed til at ville deltage.

Der vil i forbindelse med et større råstofprojekts realisering være behov for en lang række af ydelser og services. Der vil derfor være en række af muligheder for grønlandske virksomheder både i anlægsfasen og i driftsfasen også selv om dele af f.eks. anlægsopgaver løses af store internationale entreprenørvirksomheder.

Det er derfor ikke nødvendigvis et spørgsmål om at skulle matche de store internationale virksomheder, idet vi ikke vil have den fornødne arbejdskraft alligevel, men snarere om at vores virksomheder fokuserer og udvikler deres kompetencer. For det første kan grønlandske virksomheder deltage i de tilbud som lokale grønlandske erhvervsråd udbyder, og de tilbud som selvstyret tager initiativ til for at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og evne til at byde på opgaver.

Derudover kan der i samarbejdsaftaler (IBA-aftaler) med råstofselskaber blive sat krav om, at selskaberne skal i deres udbudsmateriale og deres måde at udfærdige udbud på, skal sikre at forskellige former for joint venture aftale indgås mellem grønlandske virksomheder og de internationale koncerner. F.eks. at en grønlandsk virksomhed tilkendegiver, hvad de kan løfte af en opgave. I og med at den grønlandske virksomhed har ansatte, der arbejder sammen med den internationale koncerns ansatte får den lokale virksomheds ansatte nye ekspertiser med tilbage til virksomheden. Der findes en række forskellige modeller til indgåelse af joint ventures.

Det vil derfor af IBA-aftaler fremgå at det er selskabets forpligtelse at sikre at der arbejdes på passende modeller for partnerskabsmodeller, joint ventures og andre former for samarbejde mellem lokale og udenlandskvirksomheder.

- 6d) Der vil være krav til selskaberne om, at de skal opfylde IBA-aftalers delelementer. Da IBA-aftaler vil blive løbende monitoreret og evalueret (årligt) med henblik på justeringer i forhold til målsætninger – også under en anlægsfase – vil der være muligt at skærpe krav til selskabet om at lokale virksomheders skal sikres inddragelse.
- 6e) Naalakkersuisut kan forsikre udvalget om at der vil blive stillet krav til et selskab der ønsker at anvende storskalalovens bestemmelser og muligheder at delentrepriser skal udbydes til det grønlandske erhvervsliv og at grønlandsk arbejdskraft skal kun-

ne inddrages. Når der står "Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet." så er det vigtigt at holde sig for øje at med "såfremt de er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet" så menes her på grønlandske vilkår hvilket vil sige at de vilkår som gælder for de store internationale udbudspakker ikke gælder her

6f) Naalakkersuisuts holdning til Grønlands Arbejdsgivers anbefaling er, at der ikke er så meget nyt i denne anbefaling. Det er allerede formuleret i Naalakkersuisuts foreløbige krav til IBA-aftalen at selskabet også skal sikre at outsourcing sker proaktivt.

## 7. vedr. § 10

Det fremgår blandt andet af bestemmelserne at:

**§ 10.** *Projektselskabet skal sørge for, at udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter denne inatsisartutlov, har løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, som er acceptable og objektivt og sagligt begrundede.*

a) Hvorledes påtænker Naalakkersuisut rent praktisk at føre tilsyn med at projektselskabet overholder at medarbejderne ved et storskalaprojekt har ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, som er acceptable og objektivt og sagligt begrundede? Udvalget er i den forbindelse klar over at § 18 i forslaget fastsætter at projektselskabet regelmæssigt skal indrapportere om disse forhold.

b) Hvor ligger den arbejdsmarkedsretslige jurisdiktion for de ansatte ved storskala-projekter?

d) På hvilket grundlag vurderer Naalakkersuisut, at det foreliggende forslag ikke strider mod ILO konvention 94?

## Svar

a)

Arbejdstilsynet skal føre tilsyn med at arbejdsvilkårene lever op til grønlandsk lovgivning om arbejdsmiljø. Derudover skal projektselskabet foretage indberetninger til Naalakkersuisut om hvordan vilkårene i tilladelsen overholdes. Naalakkersuisut vil på baggrund af indberetningerne foretage en vurdering.

På samme måde som ved Cairns olieboringer vil projektselskabet blive pålagt at foretage indberetninger for løn og ansættelsesvilkår. Projektselskabet bliver yderligere pålagt at sikre, at underleverandører indberetter lønforhold for ansatte. En sådan model blev med stor succes anvendt ved Cairn i 2010/2011 hvor omfattende indberetninger skete af løn, skat og selskabsskat.

Naalakkersuisut skal godkende projektselskabets udbudsmateriale. Der kan stilles krav om, at udbudsmaterialet skal indeholde et system, hvorefter det sikres, at underleverandører udfører opgaverne på vilkår der er acceptable, objektiv og sagligt begrundet. Sådanne systemer er set i forbindelse med andre større projekter udbudt på verdensplan. Det kan dog ikke udelukkes, at projektselskaberne har en mere hensigtsmæssig måde at sikre at underleverandørerne lever op til kravene, hvorfor der ikke i loven er stillet krav om at udbudsmaterialet skal indeholde et sådan system.

b)

Som udgangspunkt er det grønlandsk lovgivning, der gælder i Grønland. Ved godkendelse og vurdering af hvorvidt løn og ansættelsesforhold er acceptable, saglig og objektiv begrundet vil også indgå, hvorvidt dele af aftalen mellem parterne strider mod forpligtelser som Grønland har tiltrådt.

Hvor den arbejdsretlige jurisdiktion ligger for ansatte ved storskalaprojekter afhænger af en meget konkret vurdering, som ikke kan foretages uden, at man er i besiddelse af alle relevante dokumenter herunder blandt andet kontrakterne mellem de involverede parter, overenskomsterne der ligger til grund for parterne og en viden om hvilke internationale konventioner og forpligtelser, de lande hvorfra parterne kommer, har tiltrådt.

d)

Der er tale om opgaver udbudt og udført af private selskaber. ILO konvention 94 finder derfor ikke anvendelse. Det er ikke tidligere set at ILO konvention 94 er udbredt til at skulle omfatte privatretlige opgaver og derfor mener Naalakkersuisut ikke at forslaget er i strid med ILO konvention 94.

### **7.1. vedr. § 10. stk. 8.**

Det fremgår af bestemmelsens *stk. 8.* at:

*"Stk. 8. I en overenskomst som nævnt i stk. 2 kan der ikke fastsættes en lavere løn pr. time for udenlandske ansatte end den grundløn pr. time, der er fastsat i kollektive overenskomster indgået mellem grønlandske faglige organisationer. Ved opgørelse af en løn fastsat i overenskomst som nævnt i stk. 2 kan indregnes værdi af kost og logi, beklædningsudgifter, frirejser, forsikring m.v. "*

a) Hvorledes forstås ordet "overenskomst" generelt. Som den rene timesats eller inkluderer det også arbejdstidsnormer, tillæg og lign? Og deles denne forståelse af ordet "overenskomst" med arbejdsmarkedets øvrige parter?

b) Det udvalgets forståelse at de udenlandske ansatte i udgangspunktet skal modtage en betaling, der tænkes at afspejle SIK mindstlønningen. Men er denne parallelitet helt fuldkommen, når der i lovforslaget ligges op til at der i lønnen kan modregnes forskellige udgifter for arbejdsgiverne i lønsummen?



c) Er det korrekt forstået at kollektive overenskomster aftalt med en udenlandsk fagforening ikke kan gå under den grænse på 80, 41 kr. der er angivet på side 6. i forslagets almindelige bemærkninger?

d) Hvordan skal politiet forholde sig til en situation, hvis projektselskabet eller en underleverandør fortager sig noget som er lovligt efter et fremmed lands lovgivning men eventuelt lovstridigt i Grønland?

### Svar

a)

Overenskomst forstås som en aftale indgået mellem arbejdstager og arbejdsgiver vedrørende forholdene hvorunder en arbejdsopgave udføres.

Det må forventes, at arbejdsmarkedet parter har tilsvarende opfattelse.

b)

Lønnen aftales mellem parterne, og loven indeholder alene en minimumsløn, som tager udgangspunkt i grundlønnen som defineret i SIK overenskomsten. En SIK ansat på det grønlandske arbejdsmarked modtager ikke gratis kost og logi, tøjvask og lignende. Forholdene for de udenlandske arbejdere er derfor specielle, og derfor ophører paralleliteten mellem SIK ansatte og de udenlandske arbejdere hurtigt.

c)

Ja det er korrekt forstået hvorefter de angivende ting som værdien af kost og logi kan fratrækkes.

d) Grønlandsk lov gælder i Grønland uanset hvem man er. Grønlands politi har til opgave at opretholde lov og orden i Grønland. Da området imidlertid ikke er hjemtaget hører området under det danske Justitsministerium. Det er derfor ikke muligt at pålægge eller tilrettelægge politiets opgaver.

### 8. Om mulig skatteunddragelse og armlængde principper

a) Hvem kontrollerer, at storskalaprojektselskaber i en koncern rent faktisk overholder armlængdeprincipper og armlængdepriser?

b) Er et armlængde princip nok til at sikre Grønland mod en omfattende udflytning af overskuddet?

### Svar

a) Det er skattestyrelsen, som rette myndighed og som fører kontrollen.

b)

Armslængde princippet skal sammen med bl.a. fornuftige regler vedrørende tynd kapitalisering, skattemæssige afskrivninger, udbytter, effektive kontrolforanstaltninger tilsammen sikre mod uberettiget udflytning af ubeskattet overskud. Det er med andre ord det samlede skattesystem, som skal sikre at virksomhederne bliver korrekt beskattet.

Der vil ikke være overskud for projektselskabet. I anlægsfasen hvor storskalaloven finder anvendelse, vil der alene være tale om afholdelse af anlægsudgifter.

I driftsfasen er det væsentlig for at kunne imødegå skattetænkning at fastholde lignende betingelser, der er opstillet i råstofloven om, at virksomheden skal etableres som aktieselskab med hjemsted i Grønland. Udenfor råstofområdet gør den gældende næringslov det muligt at drive en aluminiumssmelter som en filial, hvor der alene opstilles et krav om, at der er registeret en filialbestyrer. (stråmandsvirksomhed). Dette er en af grundene til forslaget om ny næringslov.

## 9. Om ordensholdenhævelse på storskala sites

I forbindelse med en eventuel realisering af et storskalaprojekt skal der opholde sig mange mennesker i en camp i tilknytning til byggepladesen. Når der bosættes mere end 1000 mennesker på en isoleret lokalitet, kan det ikke udelukke at der kan forekomme skærmydsler og almindelig kriminalitet blandt de ansatte på et storskalaprojekt. Der således også overvejelser om ordenshåndhævelse i det til byggepladsen tilknyttede boligområde.

a) Skal grønlandske betjente medvirke til at opløse en strejke eller en blokade af arbejdspladsen hvis strejken er overenskomststridig efter den udenlandske overenskomst?

b) Skal Nuuk Politi stå for håndhævelsen af lov og orden i f.eks. London Minings boligcamp?

c) Eller er det i modsat fald tanken at projektselskabet også skal stå for at kontrahere med udenlandske virksomheder, der tilbyder sikkerhedsydelse?

## Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at politiet hører under Justitsministeriet i Danmark. Det er derfor uden for selvstyrets kompetence, at pålægge eller tilrettelægge politiets opgaver.

a)

Grønlands Politi vil foretage helt samme vurdering om, hvorvidt vi skal bryde en ulovlig blokade af et storskala site, efter helt samme principper og regler som en ulovlig blokade af enhver anden arbejdsplads eller anlæg i Grønland. Det skal samtidig bemærkes, at politiet aldrig vil opløse en strejke. Dette er ikke en politiopgave, men en sag mellem arbejdsmarkedets parter (og evt. lovgiver) – uafhængigt af arbejdspladsens størrelse og nationale tilhørsforhold.

b)

Ja – på helt samme vilkår og regler som i resten af Grønland. Om det er Nuuk Politi eller en anden afdeling af Grønlands Politi er en intern afgørelse i Grønlands Politi. Der er således ingen forskel på et storskala site og enhver anden bebyggelse. Det skal samtidig bemærkes, at også andre myndigheder har forpligtelser vedr. håndhævelse af lovgivningen – herunder eksempelvis Arbejdstilsynet, miljømyndighederne, Skat og jagt- og fredningsmyndighederne

c)

Hvorvidt de private storskalaselskaber ønsker at kontrahere med udenlandske virksomheder, der tilbyde sikkerhedsydelse, er op til firmaerne selv, men der vil aldrig blive tale om en privat "politistyrke" men nærmere sikkerhedsvagter til præventiv sikring af, at der f.eks. ikke sker tyveri fra området. Det er alene det grønlandske politi, som håndhæver lovene her i Grønland.

### **Om Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2012 om næring EM 2012/111**

I bemærkningerne til lovforslaget oplyses det, at "den gældende næringslov ikke finder anvendelse på aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter råstofloven" og at "det er vigtigt for gennemførelsen af sådanne store projekter, at disse ikke belastes af bureaukratiske og konkurrencebegrænsende regler".

#### **1. Formålet med lovforslaget om næringsloven**

I § 15 i det foreliggende forslag til storskalaloven er det anført, at næringsloven ikke finder anvendelse på bygge og anlægs arbejder omfattet af en tilladelse meddelt efter storskalaloven eller råstofloven.

a) Er denne ændring af næringsloven objektivt set tvingende nødvendig for at kunne realisere storskalaprojekter, henset til ovenstående undtagelsesbestemmelser i råstofloven og storskalaloven?

b) Forhindre den nuværende næringslov direkte, at der kan etableres storskalaprojekter jf. undtagelsen i råstofloven og storskalaloven?

c) Vil man kunne undgå etablering af stråmandsvirksomheder ved en mindre vidtgående omlægning af næringsloven end det er tilfældet i det foreliggende lovforslag?

d) Finder Naalakkersuisut, at der eksisterer passende særlovgivning til regulering af de brancher, der ikke længere vil være omfattet i en ændret næringslov? Naalakkersuisut bedes opremse disse.

e) Hvis nej. Hvilke eventuelle fordele ser Naalakkersuisuts opnået ved at lade visse brancher være uregulerede?

g) Ser Naalakkersuisut eventuelle ulemper ved en deregulering af næringsområdet som loven i realiteten er?

### Svar

- a) Ændringen af næringsloven er ikke i sig selv nødvendig i forhold til realiseringen af storskalaprojekterne, da det er korrekt at både storskala- og råstofprojekter er undtaget næringslovens regler. Det er i midlertidigt nødvendigt med en ny næringslov, for at skabe rammerne for et mere modernet og tidssvarende erhvervsliv, som er væsentlig for at tiltrække investeringer og dermed nye virksomheder til Grønland og derved skabe et attraktivt erhvervsklima. Den gældende næringslov, som har et klart protektionistisk indhold, er ikke en lovgivning, der bidrager til dette formål, men vil alene bidrage til at fastholde eksisterende erhvervsstrukturer og dermed en stagnerende erhvervssektor. Et godt erhvervsklima vil medvirke til at trække nye virksomheder til landet og dermed også give bedre betingelser for at iværksættere her i landet starter egen virksomhed. For de udenlandske virksomheder, der på sigt ønsker at etablerer sig i Grønland, vil den lokale tilstedeværelse og forankring være nødvendig for at kunne følge udviklingen på det grønlandske marked og dermed for mulighederne for at få andel i de forretnings muligheder, der måtte vise sig. Dette er blandt andet set ved at mineral- og olieselskaberne har etableret kontorer permanent i Grønland.
- b) Den gældende næringslov hindrer ikke, at der kan etableres storskalaprojekter, men den sikrer på den anden side heller ikke, at projekterne gennemføres på en måde, der er til størst gavn for Grønland. Den gældende næringslov er nem at omgå og modvirker ikke stråmandsvirksomhed i forbindelse med etableringen af de nye vækstvirksomheder. Efter gældende næringslov har udenlandske virksomheder ret til at etablere sig i Grønland, blot der er en filialbestyrer, der opfylder næringslovens formelle krav. Det indebærer at etablering og drift af f.eks. en aluminiumssmelter med en milliard omsætning kan organiseres i form af en filial af et udenlandsk selskab eller koncern. Der skal efter næringsloven ikke søges om tilladelse eller godkendelse til en sådan aluminiumssmelter. Hensigten med den nye næringslov er også at imødegå forsøg på omgåelse af råstoflovens regler om fortrinsret for grønlandske virksomheder med henvisning til opfyldelse af næringslovens bestemmelser om filialer af udenlandske selskaber og de betingelser, der gælder for at drive næring. Er næringsloven formelle krav første opfyldt vil virksomheden kunne betegne sig som en grønlandsk virksomhed uden, at der nødvendigvis er noget reelt indhold i denne betegnelse, udover at virksomheden opfylder næringslovens krav. Dette vil kunne risikere at betyde, at den sikring af anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder, som er indarbejdet i råstoflovens § 18 bliver udvandet.
- c) Alt er selvfølgelig muligt, men den forslåede ændring i det fremsatte forslag, er fundet den mest enkle og hensigtsmæssige. Forslaget er fremsat som led i Naalakkersuisuts vækstpakke og skal derfor ikke alene ses som et opgør med muligheden for stråmandsvirksomhed, men også som ønske om at modernisere næringsloven således at den ikke forhindrer vækst gennem protektionist beskyttelse af lokalt erhvervsliv.

d)

Det skal indledningsvist bemærkes, at ophævelse af den gældende næringslov ikke vil medføre, at der ikke længere vil være lovgivningsmæssige rammer for udøvelse af de forskellige erhverv. Det er kun meget få regler i næringsloven, der regulerer udøvelse af erhverv i Grønland. Næringsloven regulerer adgangen til at udføre erhverv i Grønland, men regulerer ikke nærmere selve udøvelsen af erhvervsaktiviteter. Næringsloven indeholder således ikke nogen særskilt regulering af bygge- og anlægsbranchen og opstiller f.eks. ingen kvalitative krav til de virksomheder, der driver virksomhed med bygge- og anlægsopgaver i Grønland.

For så vidt angår regulering af de brancher, der ikke længere vil være omfattet i en ændret næringslov, så kan det nævnes, at udover den generelle selskabs- og regnskabslovgivning er der i speciallovgivning fastsat regler for en lang række af forskellige erhvervsområder. Som eksempler kan nævnes følgende:

Anordn. om ikrafttræden for Grønland af lov om statsautoriserede og registrerede revisorer. Endvidere er i der i lang række bekendtgørelser fastsat regler for udøvelse af revisorerhvervet reguleret i en række bekendtgørelse.

Kapitel 5 i retsplejelov for Grønland indeholder bestemmelser om beskikkelse som advokat og om udøvelse af advokatgerningen.

For Hotel og Restaurationsbranchen er særlig landstinglov om salg og servering af spiritus af betydning tillige med reglerne i veterinærlovgivning om krav til tilberedning af fødevarer m.v.

Søtransport er heller ikke omfattet af næringsloven men reguleres efter den detaljerede regulering i søfartslovgivningen, der blandt andet omfatter lov om skibes sikkerhed og lovgivning om tilladelse til søtransport til og fra og i Grønland.

Indenfor nogle erhvervssektorer som f.eks. rengøring er der ikke fundet behov for en særlig lovgivning.

På bygge- og anlægsområdet er det offentlige byggeri blandt andet reguleret i Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Til sikring af lærepladser er der fastsat regler herom i selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 12. juli 2010 om lærlinge i bygge- og anlægsarbejder.

Fiskeriloven regulerer fiskeriområdet og råstofloven regulerer råstofområdet.

Naalakkersuisut finder derfor, at der eksisterer passende særlovgivning til at regulere de brancher, der ikke længere vil være omfattet af næringsloven.

e)

ej besvaret på grund af ovenfor stående bekræftende svar.

g)

Det er ikke Naalakkersuisuts opfattelse, at der er tale om en deregulering af næringsområdet, allerede fordi den gældende næringslov, som ovenfor beskrevet reelt ikke indeholder kvalitative krav til de brancher, der er omfattet af den. Naalakkersuisut mener, at den nye næringslov er en nødvendig modernisering af en lov, der med sit protektionistiske indhold begrænse mulighederne for en positiv udvikling af den grønlandske økonomi. Der ses derfor ingen ulemper.

## **2. Om en protektionistisk næringslovgivning og fremme af lokal beskæftigelse**

Naalakkersuisoq anfører i sit forelæggelsesnotat som baggrund for at afskaffe en protektionistisk næringslovgivning at der findes andre og mere effektive metoder for fremme en øget lokal beskæftigelse og mængden praktikpladser.

a) Naalakkersuisut bedes venligst uddybe denne argumentation, da der f.eks. ikke umiddelbart ses en direkte årsagssammenhæng i mellem offentlige udbud og næringslov?

b) Hvorledes forventes lovændringen at ville indvirke på etableringen af praktikpladser i den del af det private erhvervsliv, der ikke direkte entrerer med det offentlige?

c) Efter forslaget bortfalder kravet om fast forretningssted. I hvilket omfang finder Naalakkersuisut at ændringen vil medføre butiksdød blandt eksisterende forretninger?

d) Har skattedirektoratet fået mulighed for at udtale sig i omkring mulighederne for inddrivelse i forbindelse med forslagets afskaffelse af fast foretningssted?

e) Skulle det mod forventning ikke være tilfældet ønsker udvalget de bevæggrunde oplyst, der måtte ligge bag dette valg?

f) Hvilke fordele ser Naalakkersuisut ved, at fjerne de nugældende krav til næringsdrivende beskrevet i lovens § 2? Der bedes kommenteret på stk. 1-5 separat.

g) I hvilket omfang forventer Naalakkersuisut at der vil ske en stigning i antallet af virksomheder, der løser opgaver her i landet, men som ikke vil etablere sig i Grønland?

Svar

a)

Det skal indledningsvist bemærkes, at der ikke er en umiddelbar sammenhæng mellem de offentlige udbud og næringsloven. Argumentet går på, at det ikke er nødvendigt at have en næringslov, som er protektionistisk, for at sikre anvendelse af grønlandsk arbejdskraft eller selskaber. Den nuværende næringslov kan rent faktisk føre til at selskaber med en meget lille tilknytning til Grønland, kan få status som et grønlandsk selskab, alene fordi de har en filialbestyrelse, der er grønlandsk og dermed opfylder betingelserne i den gældende næringslov. Når der i henhold til råstofloven bliver stillet krav om anvendelsen af grønlandske virksomheder, så risikerer man, at de arbejdspladser eller arbejdsopgaver, som skulle gå til grønlandske arbejdstagere eller grønlandske virksomheder, går til virksomheder, der blot har en grønlandsk filialbestyrelse, men som følge af dette opfylder kravene i den gældende næringslov.

b)

Det skal slås fast, at hverken den gældende eller den forslåede næringslov direkte sikrer praktikpladser. Argumentet er fortsat, at der ikke er brug for den nuværende protektionistiske næringslov, da man frem afrettet bør bygge videre på de gode erfaringer, man har med at gøre lokal beskæftigelse og praktikpladser til udbudsvilkår ved udbud af offentlige anlægsopgaver. På råstofområdet har man også opnået konkrete gode resultater ved at stille krav om indgåelse af IBA aftaler med målsætninger om blandt andet involvering af lokale virksomheder og kursustilbud til opkvalificering af lokal arbejdskraft. Med den gældende næringslov risikerer man dog at underminere "lokale virksomheder" idet en udenlandsk virksomhed, der men en filialbestyrer opfylder kravene i den gældende næringslov, må betragtes som en "lokal virksomhed" som ovenfor anført.

c)

Naalakkersuisut forventer ikke at forslaget vil medføre butiksdød. Naalakkersuisut forventer tværtimod en stigning i den økonomiske aktivitet og dermed butikkernes omsætning. Det er et led i vækstpakken. Allerede i dag bliver de traditionelle detailhandles butikker udfordret af den stadig stigende handel på internettet.

d)

Skattedirektoratet har haft mulighed for at udtale sig.

e)

Ej besvaret, da ovenstående er bekræftende besvaret.

f)

Fordelene ved at fjerne de nuværende krav til § 2 er at åbne op for nye og mere fleksible rammer, som vil kunne medvirke til at øge konkurrencen blandt de erhvervsdrivende til glæde for forbrugerne og vil i sidste ende være til gavn for produktiviteten.

For så vidt angår

Stk. 1 og 2

Det giver på grund af muligheden for internethandel og postordresalg ikke længere mening at kræve, at man skal have dansk indfødsret eller gyldig opholds- og arbejdstilladelse i Grønland, samt bopæl i Grønland for at drive selvstændig næringsvirksomhed ved detailsalg af varer. Dem, der arbejder i butikkerne reguleres af de almindelige bestemmelser om arbejds- og opholdstilladelse.

Stk. 3

Der er tale om et krav, der ikke bør stilles i en næringslov. Det vil ikke hindre en umyndig i at indgå kontrakter. Af arbejdsmiljølovgivningen er arbejdsvilkår for umyndige reguleret.

Stk. 4

Kravet hører ikke hjemme i næringsloven, idet kravet allerede følger af landstingslov om Det Grønlandske Erhvervsregister.

Stk. 5

Det er fastsat i speciallovene vedrørende de forskellige brancher.

g)

Naalakkersuisut forventer ikke, at der vil ske en stigning, da vækstpakken vil betyde, at det er mere attraktivt at etablere sig reelt i Grønland. Efterhånden som der kommer mere gang i den grønlandske økonomi bliver det mere interessant for virksomhederne at etablere sig permanent.

### **3. Om forbruger beskyttelse**

a) Finder Naalakkersuisut, at lovforslaget vil medføre en forbedret beskyttelse af de grønlandske forbrugeres interesser og klagemuligheder, hvis bestemmelserne om fast forretningssted afskaffes?

b) Vil lovforslaget i realiteten medføre at enhver nordisk statsborger uden videre vil kunne starte virksomhed med detailsalg i Grønland? F.eks. fra en container på havnen?

#### **Svar**

a) Det er ikke afskaffelsen af bestemmelserne om fast forretningssted, der giver en forbedret beskyttelse af forbrugerne, men derimod kravet om at en næringsdrivende skal have et opslag med GER nummer samt indehaverens navn og adresse, på et sted, der er tydeligt for kunderne. Derved sikres, at forbrugeren til hver en tid ved hvem de kontraherer med og hvem de i givet fald skal klage over.

b) Efter den gældende næringslov kan enhver nordisk statsborger også uden videre starte virksomhed med detailsalg i Grønland. På det punkt er der ingen ændring i forhold til gældende næringslov. Forslaget vil ikke medføre at hvem som helst kan sætte en container op og sælge varer fra denne i det det fortsat vil være krævet, at man indhenter tilladelse fra arealmyndigheden til at opsætte en container. Desuden skal man i henhold til den foreslåede lov have et GER nummer. Desuden reguleres tilladelserne til arbejde i reglerne om ophold- og arbejdstilladelser.

#### **Afrunding af næringsloven**

Endelig anmoder udvalget om at måtte modtage et notat med sammenligning mellem den gældende næringslov og det fremsatte lovforslag således at det tydeligt heraf fremgår, hvilke regler, der helt udgår, hvilke regler, der erstattes af nye, og hvilke regler der bibeholdes.

#### **Svar**

Da der er tale om et helt nyt og forenklet lovforslag til erstatning af den gældende lov, er det eneste, der er det samme i den gældende og i den foreslåede lov, at der er tale om en næ-



ringslov, at loven ikke gælder for brætsalg samt enkeltstående salg af grønlandske kunsthåndværks- og husflidsprodukter, og at bøder der idømmes i henhold til loven tilfalder landskassen. Alle andre bestemmelser i næringsloven udgår og erstattes ikke af tilsvarende bestemmelser, men derimod en enkel lov til sikring af en mere fleksible rammer, der vil kunne medvirke til at øge konkurrencen blandt de erhvervsdrivende til glæde for forbrugerne og vil i sidste ende være til gavn for produktiviteten.

**Med venlig hilsen**

**Ove Karl Berthelsen**



Dato: 17. nov. 2012

## **Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer**

**Notat til samråd med Erhvervsudvalget mandag den 19. november 2012 kl. 15.00-16.00 i Inatsisartuts mødelokale nr. 2**

**Samrådet vil dreje sig om Storskalaloven, Råstofloven og Alcoa- rammebetingelser.**

### **1. Om Storskalaloven**

#### **1.1 Vedrørende paragraf 1**

Vil det være muligt i lovforslaget at præcisere hvornår en anlægsfase afsluttes og en driftsfase således der ikke uintentionelt opstår en gråzone økonomisk og juridisk i mellem disse to faser i et storskalaprojekt.

#### **Svar:**

Det fremgår af forslag til storskalaloven § 7, at "Naalakkersuisut kan meddele et projektselskab tilladelse til, at indhentning af tilbud på anlægsaftaler og tildeling af ordrer om anlægsaftaler kan ske på vilkår fastsat efter denne inatsisartutlov." Heraf følger, at såfremt opgaven er udbudt i henhold til en tilladelse givet af Naalakkersuisut efter § 7, så er den en del af anlægsfasen og i modsatte fald er den ikke. Derudover agtes det indskrevet i tilladelsen hvornår anlægsfasen skal være afsluttet. Det er Naalakkersuisuts vurdering af frygten for en grå zone er unødvendig, da det klart vil blive afgrænset i tilladelserne.

#### **1.2 Vedrørende paragraf 5**

Udvalget ønsker at diskutere begrebet "tilknyttede aktiviteter" nærmere. Udvalget ønsker det forklaret hvorfor det er nødvendigt at have den type aktivitet omfattet af storskalaloven og om det er muligt at præcisere hvilke aktiviteter, der falder ind under betegnelsen "tilknyttede aktiviteter" i loven. Udvalget er klar over at næringsloven ikke finder anvendelse på storskalalovens aktiviteter, men ønsker alligevel uddybet, om den nugældende næringslov vil stille lokale firmaer ringere i forhold til at opnå opgaver i forbindelse med de "tilknyttede aktiviteter". Vil der med den nugældende formulering af lovforslaget være en risiko for at udenlandske virksomheder får broderparten af f.eks. catering, tøjvask mv. hvis det er sådanne "serviceydelser" der er indbefattet i begrebet "tilknyttede aktiviteter" i lovforslaget?"

## Svar:

Den nugældende næringslov giver ingen sikkerhed for anvendelse eller inddragelse af grønlandske virksomheder eller arbejdskraft i øvrigt, da loven ikke indeholder regler om udarbejdelse af VSB med videre. I stedet kan man risikere, at den eneste grønlandske relation, der er i virksomheden, er en filialbestyrer, der opfylder kravene i næringsloven.

Den nuværende formulering af storskalaforslaget sikrer, at det ikke vil være muligt, at få lov at udbyde tilknyttede aktiviteter til internationale lønninger, hvis disse opgaver kan løses lokalt. Det er ideen med forslagets bestemmelser om VSB og trepartsaftaler, at grønlandske virksomheder i så vidt omfang det er muligt skal have opgaver. Det må i særlig grad forventes i forhold til serviceopgaverne som catering og vaskeri, at disse vil kunne løses lokalt og på lokale vilkår. Der vil derfor være et betydeligt fokus ved IBA/trepartsforhandlingerne på at disse typer af opgave varetages af lokale virksomheder.

Opgaverne kan ikke udbydes efter forslaget, før det er klarlagt, at grønlandske virksomheder ikke kan løfte opgaverne.

### 1.3 Vedrørende paragraf 6

Udvalget ønsker i udgangspunktet at loven skal være en særlov, der regulerer storskalaprojekter, men i følge svaret fra Naalakkersuisut på udvalgets tidligere spørgsmål vil en hel del potentielle mineprojekter blive omfattet af loven i sin nuværende affattelse. Udvalget ønsker at beløbet for lovens ikrafttræden hæves til f.eks. 5 milliarder kr. Hvordan forholder Naalakkersuisut sig til dette? Vil en sådan forhøjelse eventuelt modvirke at mineprojekter etableres? Er det muligt for Naalakkersuisut at give eksempler herpå? Hvad andet kan Naalakkersuisut oplyse i sagen?

## Svar:

Det fremgår af forslaget § 6, at forslaget kun gælder hvis: *projektets behov for arbejdskraft ved udførelsen af anlægsaktiviteter overstiger den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland, eller projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.*

Af bemærkningerne til forslaget fremgår, at "Bestemmelserne i lovforslaget omfatter projekter, som er så store, at de ikke kan løftes, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt med landets egne virksomheder og arbejdsstyrke." Dette vil således ikke ændre sig med en forhøjelse af beløbsgrænsen, da dette stadig er en forudsætning for, at forholdet falder ind under forslaget. Naalakkersuisut deler derfor udvalgets holdning om, at forslaget skal være en særlov, der kan anvendes, når eksisterende virksomheder ikke løfte opgaven.

En forhøjelse af beløbsgrænsen kan have en negativ indflydelse på etablering af større mineprojekter. Eksempelvis kan nævnes Malmbjerget, der endnu ikke er kommet i gang,

idet de nuværende priser på molybdæn ikke kan forrente projektet med de nuværende anlægsomkostninger.

#### **1.4 vedrørende paragraf 10**

*Storskalalovens § 10, Stk. 2. lyder*

*Udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter denne inatsisartutlov, kan være omfattet af kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold indgået med udenlandske faglige organisationer*

Lokale faglige organisationer har givet udtryk for, at aftalesystemet som en konsekvens af dette vil være i fare. Bekymringen går på, at de udenlandske virksomheder ikke forventes at melde sig ind i eksempelvis Grønlands Arbejdsgiverforening, ligesom at de ansatte næppe forventes at melde sig ind i SIK eller andre fagforeninger. Hvad er Naalakkersuisuts syn på denne sag?

#### **Svar:**

Det følger af den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11, at " Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser"

Princippet om fagforeningsfrihed følger også af flere ILO konventioner, og ILO fortolker retten således, at fagforeningsfriheden ikke blot er den enkeltes ret til at organisere sig. Den er først og fremmest en rettighed, som giver faglige organisationer ret til at varetage medlemmernes fælles rettigheder over for arbejdsgiverne, fx gennem kollektive forhandlinger om arbejdsforhold som løn, hvile og fritid, og arbejdsmiljø.

Det vil som udgangspunkt være i strid med ovennævnte konventioner og almindelig international praksis, at pålægge arbejdsmarkedets parter, at blive medlemmer af bestemte organisationer eller fagforeninger.

Det er ikke Naalakkersuisuts opfattelse, at det vil påvirke aftalesystemet eller det øvrige arbejdsmarked.

Når driftsfasen i gang sættes vil arbejdet foregå på almindelige grønlandske vilkår.

#### **1.5 Generelt angående bemyndigelser til Naalakkersuisut**

Udvalget kan se det fordelagtige i for Naalakkersuisut, at det ønsker at have en diskretionær adgang, de steder i lovforslaget hvori, det er anført at Naalakkersuisut "kan". Imidlertid ser udvalget anderledes på denne sag. Udvalget anser at ordet "skal" med fordel kan indføres i § 7. stk. 5 og stk. 6. Vil det være til skade og gene for Naalakkersuisuts sagsbehandling og afviklingen af et givet storskalaprojekt såfremt disse bestemmelser blev ændret?

#### **Svar:**

Nej, det vil ikke være til skade, og bestemmelserne ændres gerne.

## **2. Angående IBA i Storskalalovforslaget**

**2.2** Helt generelt ønsker udvalget at IBA aftaler som et begreb direkte anføres i loven og at formålet med IBA aftaler uddybes i loven og dens bemærkninger til nye bestemmelser herom. Det ønskes at det gøres til et krav, at der skal udarbejdes en præliminær IBA med en potentiel investor/aktør inden en storskatatilladelse gives, der så efterfølgende kan udbygges, når en storskatatilladelse er givet. Hvilke muligheder ser Naalakkersuisut for at imødekomme udvalget i denne sammenhæng? Ser Naalakkersuisut det som fordelagtig at sådanne bestemmelser eventuelt efterfølgende uddybes i en bekendtgørelse?

### **Svar:**

IBA(Impact Benefit Agreement) fremgår allerede af forslaget § 9, stk. 3-5, hvor disse dog kaldes trepartsaftaler. Trepartsaftaler er en del af VSB, og det følger af § 9, stk. 2, at denne skal udarbejdes i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området. Udvalgets ønske synes derfor imødekommet hermed.

Det følger af den praksis, der nu er opstået i Grønland på IBA området, at IBA aftalerne skal godkendes samtidig med udstedelse af en udnyttelsestilladelse. Det vil ikke være hensigtsmæssigt med IBA aftaler på et endnu tidligere tidspunkt, idet IBA aftalerne bør være baseret på et konkret og gennemarbejdet projekt, og ikke på foreløbige løse antagelser, som formentlig ikke kommer til at holde stik i sidste ende.

**2.3** Det er udvalgets forståelse at IBA aftalerne også skal sikre lokal forankring af projektet i form af størst mulig involvering af lokale virksomheder og lokal arbejdskraft. Det er ligeledes udvalgets principielle holdning at det bør være selskaberne der kontrahere med projektselskabet, der skal dokumentere hvis ikke lokale virksomheder grundet manglende "konkurrencedygtighed" skal benyttes som underleverandører. Udvalgets anser at "bevisbyrden" i lovforslaget ikke bør pålægge de lokale virksomheder. Hvordan ser Naalakkersuisut på udvalgets tilgang til den problemstilling?

### **Svar:**

Naalakkersuisut kan bekræfte, at det som udgangspunkt vil være "projektselskabet", der har bevisbyrden for, at lokale virksomheder ikke er konkurrencedygtige, og at selskabet skal kunne dokumentere, at dette ikke er tilfældet.

**2.4** Udvalget anse at det vil være en væsentlig fordel at det i loven præciseres hvem der er ansvarlig for at relevante organisationer inddrages i processen. IBA aftaler handler jo ikke kun om erhvervet, men også om selskabernes bidrag til samfundet i en bredere forstand. Derfor bør det fremgå af lovforslaget at også f.eks. aktører fra miljøorganisationer og kulturorganisationer bør konsulteres i forbindelse med IBA forhandlinger. Anser Naalakkersuisut det som fremmede for en lokal forankring af et råstofprojekt, at indarbejde sådanne bestemmelser i loven? Eller anser Naalakkersuisut det som mere fordelagtigt at sådanne bestemmelser anføres i en bekendtgørelse?

**Svar:**

Trepartsaftaler (IBA) udarbejdes i forlængelse af VSB, hvori inddragelse af relevante organisationer vil blive beskrevet og med godkendelsen fra Naalakkersuisut blive et egentligt vilkår. Det er selskabernes ansvar, at trepartsaftalen udarbejdes og at organisationer inddrages i henhold til den godkendte VSB. Det er allerede fast praksis i Grønland at interessent organisationer inddrages i arbejdet med at udforme IBA aftalerne.

**2.5** Udvalget anser det som en mangel at Naalakkersuisuts ikke har anført nogen sanktions muligheder ind i loven for så vidt hvad angår selskabernes overholdelse af betingelserne i en IBA. Hvad er Naalakkersuisuts kommentar til dette?

**Svar:**

IBA'en og efterlevelsen af denne kan anses for at være et tilladelsesvilkår. Efter storskala-lovens § 17 fremgår, at der kan meddelelse påbud såfremt tilladelsesvilkårene ikke overholdes. Af § 21, stk. 2 følger, at manglende efterlevelse af påbuddet kan medføre en bøde. Heraf følger, at det er muligt, at sanktionere selskabernes manglende overholdelse af betingelserne i IBA'en.

For så vidt at der er tale om et selskab, der har tilladelse i henhold til råstofloven, kan der yderligere sanktioneres der, såfremt selskabet ikke overholder tilladelsesvilkårene ved ikke at leve op til IBA'en.

**2.6** I forhold til overophedning af den grønlandske økonomi nævner Naalakkersuisut at man vil begrænse denne risiko ved at benytte udenlandsk kapital og udenlandske udbudsrunder. Udvalget anser at dette vil givetvis virke forebyggende på risikoen for en overophedning. Udvalget ønsker det dog oplyst om denne afdæmpning af den lokale økonomi tænkes opnået ved at mindske brug af lokal arbejdskraft og lokale virksomheder i anlægsfasen af et storskala projekt? Dette ud fra den tanke, at hvis lokale virksomheder både er engageret i storskala projekter og på sammen tid skal klare den lokale efterspørgsel vil det medfører en løn og prisspiral?

**Svar:**

Først og fremmest skal man huske, at Grønland har en stærkt stigende arbejdsløshed, en stor nettoudvandring og et indkomstniveau som sækker bagud i forhold til andre lande. Etablering af nye arbejdspladser og nye virksomheder er helt afgørende for at vende udviklingen for de socialt udsatte i vores samfund. En positiv udvikling med etablering af nye arbejdspladser kan have nogle sideeffekter, som ikke er optimale - såsom et inflationært pres på anlægssektoren. Man skal dog huske, at udgangspunktet er, at vi ikke har en anlægssektor, der er stor nok til selv at opføre storskala projekter. Hvis vi ønsker de gode effekter i driftsfasen, er vi nødt til at have virksomheder udefra til at deltage i anlægsfasen. Man skal endvidere huske, at der først skal forhandles en IBA aftale, som sikrer de grønlandske virksomheder de opgaver, som de kan magte i anlægsfase (og på grønlandske vilkår). Der vil ikke ske en begrænsning af de opgaver, som skal gå til grønlandske virksomheder.

somheder. Tværtimod skal de maximeres. Det er alene de grønlandske virksomheders kapacitet som sætter grænsen herfor. Denne model vil i sig selv sætte en begrænsning på en overophedning af økonomien.

2.7 Udvalget anser at det er vigtigt, at der er nøje tilsyn med hvorledes projektselskabet håndterer udbud, således dette sker i overensstemmelse med den bedste internationale praksis. Udvalget er som anført i et tidligere spørgsmål klar over at lovforslagets 18. anfører at projektselskabet skal rapportere om sine aktiviteter. Imidlertid ønsker udvalget det oplyst hvor stort et beløb Naalakkersuisut tænker på at anvende til ekstern rådgivning i denne sammenhæng? Overvejer Naalakkersuisut eventuelt at opbygge en specifik administrativ enhed, der an varetage en tilsynsrolle overfor projektselskaber, der skal realisere storskalaprojekter.

**Svar:**

Naalakkersuisut fører i henhold til forslaget § 17 tilsyn med samtlige forhold omfattet af forslaget. Til brug for dette tilsyn vil ekstern rådgivning blive inddraget i det omfang det er nødvendigt, hvorfor det ikke er muligt at sige noget om en eventuel beløbsstørrelse herpå. Det skal erindres, at der for råstofprojekter allerede opkræves refusion for udgifter vedrørende myndighedsbehandling og tilsyn i forbindelse med godkendelse af udnyttelsesaktiviteter, anlæg og drift af råstofprojekter. Naalakkersuisut har umiddelbart ikke planer om at udskille tilsyn med storskalaprojekter til en særlig administrativ enhed, men at lade tilsynet udføres af den pågældende ressortmyndighed.

**3. Om løn og arbejdsforhold mv. jf. Storskalaloven**

3. Udvalget finder det for forsvarligt, at kost og logi kan medføre et fradrag i lønnen, men bør det ikke præciseres i loven med hvor meget, f.eks. med en vis % del af lønsummen, således at det sikres at arbejdsgiver ikke har mulighed for indirekte at udhule lønnen ved at pålægge medarbejderne en urimelig betaling for kost og logi? Det ses af bemærkningernes beregninger s. 7 at fradrag for kost & logi mv. sættes til 1050 kr. pr. uge. Men er arbejdsgiverne objektivt set bundet op på at følge de beregninger Naalakkersuisut anfører i bemærkningerne? Kan Naalakkersuisut oplyse andet i sagen? Der ønskes ligeledes en gennemgang af de øvrige fradragmuligheder et selskab kan gøre i den ansattes løn og en tilsvarende angivet % del for hvad der fra Naalakkersuisut vurderes som rimeligt.

**Svar:**

I forbindelse med at et projektselskab ansøger om opholds- og arbejdstilladelse til deres ansatte hos Udlændingestyrelsen, vil Udlændingestyrelsen forelægge ansøgninger for Naalakkersuisut til udtalelse. Naalakkersuisut vil kræve oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår for at kunne udtale sig til Udlændingestyrelsen om, disse er acceptable, objektive og sagligt begrundet. For så vidt angår løndelen vil vurderingen udspringe af beregningerne oplistet i bemærkningerne til loven, i det disse er fundet at være acceptable i forbindelse med udfærdigelsen af loven. Såfremt de forelagte løn- og ansættelsesvilkår ikke er acceptable efter Naalakkersuisuts opfattelse, vil dette blive meddelt Udlændingestyrelsen.

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at de rimelige udgifter, der maximalt kan fratrækkes er 1.050 kr. om ugen for en arbejdsuge på 60 timer, og at det udover kost og logi også kan omfatte beklædningsudgifter, frirejser, forsikring o.l.

**3.2** Hvordan reguleres de udefrakommendes ansattes skatteforhold. Hvilke forskellige skatteformer er eventuelt i spil og hvilke påvirkning vil det have på de udefrakommendes real-løn?

**Svar:**

Ansatte i Grønlands skatteforhold reguleres i henhold til den til enhver tid gældende skatte-lovgivning i Grønland, samt de eventuelle dobbeltbeskatningsaftaler Grønland måtte have indgået med andre lande.

Det forventes, at udefrakommende hovedsagligt vil blive beskattet som anført i eksemplet i de almindelige bemærkninger til forslaget afsnit 2 med en bruttobeskatning på 35 %.

**3.3** Det er ikke udvalgets anbringende at diktere lønniveauer ved storskalaprojekter. Udvalget finder dog i udgangspunktet at lovtæksten bør være mere specifik på dette punkt. Ser Naalakkersuisut en mulighed for eventuelt at præcisere dette yderligere i lovforslaget? Udvalget er klar over at der er anført et minimumsbeløb i de almindelige bemærkninger på 80,41. kr.? Alternativt vil Naalakkersuisut anse det som bedre at sådanne bestemmelser burde anføres i en bekendtgørelse?

**Svar:**

Der er aftalefrihed mellem arbejdsmarkedets parter. Det vil være i strid med arbejdsmarkedets traditioner at lovgive om lønniveau, og derfor er der i stedet fastsat et minimums niveau.

Det er som beskrevet i loven et krav, at der er tale om acceptable, objektiv og sagligt begrundet lønniveau og dette vil blive vurderet af Naalakkersuisut på baggrund af beregningerne i bemærkningerne til loven.

#### **4. Om den arbejdsretslige jurisdiktion ved tvister**

Udvalget anser at forslaget ikke i fornødent omfang angiver den arbejdsretslige jurisdiktion ved tvister. Vi det være muligt at anføre nærmere bestemmelser herom i en bekendtgørelse i medfør af storskalaloven? Eller bør et sådant forhold anføres i loven? Kan Naalakkersuisut oplyse andet herom?

**Svar:**

Som udgangspunkt er det grønlandsk lovgivning, der gælder i Grønland. Det betyder, at manglende overholdelse af eksempelvis arbejdsmiljølovgivning og minimumsløn, som krævet i storskalaloven, vil kunne håndhæves i Grønland.

Hvor den arbejdsretlige jurisdiktion derudover ligger for ansatte ved storskalaprojekter afhænger af en meget konkret vurdering, som ikke kan foretages uden, at man er i besiddelse



se af alle relevante dokumenter herunder blandt andet kontrakterne mellem de involverede parter, overenskomsterne der ligger til grund for parterne og en viden om hvilke internationale konventioner og forpligtelser, de lande hvorfra parterne kommer, har tiltrådt.

Det skal dog erindres, at Naalakkersuisut i forbindelse med udtalelse til Udlændingestyrelsen påser, at der er tale om acceptable, objektive og saglige vilkår i ansættelsesforholdet. Det vil i den forbindelse også blive påset, at parternes aftale ikke begrænser almindelige arbejdsretlige rettigheder.

Der udover skal det påpeges, at såfremt udvalget overvejer, at kræve grønlandsk jurisdiktion i ansættelsesforholdet eller i sager, der udspringer af et ansættelsesforhold kan dette få vidtrækkende og uoverskuelige konsekvenser. Projektselskabet og/eller dets underleverandører har antageligt allerede ansatte på kontrakt, og hvis Grønland kræver, at alle, der skal arbejde på et storskalaprojekt, i henhold til deres kontrakt skal løse deres konflikter i Grønland, så vil det kræve, at alle skrevne kontrakter skal omskrives. Yderligere kan det være yderst u hensigtsmæssigt, at eksempelvis retten i Grønland skal fortolke på aftaler indgået i andre lande med en anden retshistorie og uden en forståelse for denne eller at konflikter mellem en arbejdsgiver og en arbejdstager, der kun meget kortvarigt har været i Grønland i forbindelse med arbejde på et storskalaprojekt skal løse deres konflikt der.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt eller proportionelt.

Det skal samtidig bemærkes, at politiet aldrig vil opløse en strejke. Dette er ikke en politiopgave, men en sag mellem arbejdsmarkedets parter (og evt. lovgiver) – uafhængigt af arbejdspladsens størrelse og nationale tilhørsforhold.

## **5. Om offentlighedens indsigt i storskalaprojekterne**

Der synes ikke i lovens nuværende affattelse at være mulighed for at offentligheden kan få indsigt i hvorledes udbud mv. afvikles og håndteres af projektselskabet. Er der særlige grunde til at offentlighedens indsigt afskæres?

### **Svar:**

Forslaget medfører ingen indskrænkninger i forhold til offentlighedens indsigt i afvikling af udbud i forhold til, hvad der gælder for indhentelse af tilbud og udbud for andre private selskaber.

**5.1** Udvalget er klar over at det er private penge, der står bag projektselskabet, men selve anlægget mv. i et storskalaprojekt anlægges, på offentlig ejendom. Har offentligheden i den sammenhæng ikke en legitim interesse i at følge med i anlægsarbejdernes udførelse?

### **Svar:**

Naalakkersuisut er enig i, at offentligheden generelt kan have en legitim interesse i storskala projekter, hvorfor Naalakkersuisut generelt søger, at informere om projekter med videre. Sikring af inddragelse af offentligheden søges sikret gennem krav om VSB og trepartsaftaler (IBA), herudover vil offentlighedens indsigt i private virksomheder være begrænset til de almindelige regler herfor.

## **5.2 angående tilbudsloven**

Det ses af Naalakkersuisuts replik til Transparency international's høringsvar at tilbudsloven ikke anses som relevant i forbindelse med udbud af anlægsopgaver i forbindelse med storskalaprojekter. Transparency International har overfor udvalget anført at Naalakkersuisuts kommentarer herom i lovforslagets almindelige bemærkninger ikke er korrekte. Naalakkersuisuts bemærkninger hertil udbedes.

### **Svar:**

Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren gælder for indhentning af tilbud på udførelse eller udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder og for tildeling af ordren, når de udbydes af Grønlands Selvstyre, selskaber hvor Grønlands Selvstyre har en bestemmende indflydelse samt kommunale myndigheder, eller andre udbydere, når de udbyder bygge- og anlægsarbejder, som modtager offentlig støtte, herunder garantier.

Storskalaloven skal være med til at sikre gennemførelsen af private projekter. Forslaget omfatter alene projekter, der opfylder kravene i forslaget. Tilbudsloven finder alene anvendelse på offentlige anlægsopgaver og har ikke til formål at sikre offentlighedens indsigt i og kontrol af beslutningsprocesser, beslutningsgrundlag eller gennemførelse af anlægsopgaven, men alene at sikre at offentlige anlægsopgaver udbydes i konkurrence. Med forslaget sikres offentligheden indsigt i projekterne ved at der stiles krav om gennemførelse af VVM og VSB vurderinger, der skal kunne godkedes efter forudgående offentlige høringer.

Såfremt selvstyret på et tidspunkt vælger, at blive medejer af et storskalaprojekt, kan tilbudsloven komme til at finde anvendelse.

## **5.3 Klageadgang**

Det ses ikke at der er en klageadgang i forslaget. Det er ikke anført hvorledes projektselskabet skal håndtere klager fra andre end kontraktparterne. Ser Naalakkersuisut selv dette som en mangel i lovforslaget at borgere eller andre ikke kan klage over projektselskabets ageren, hvis nej. Ønskes dette oplyst?

### **Svar:**

Naalakkersuisut ser det ikke som en mangel, at der ikke er en klageadgang over selskabets ageren i loven. Det er ikke sædvanligt, at en borger eller andre kan klage over forretningsmæssige dispositioner udført af et selskab. Det er desuden ikke sædvanligt at lovgive om eller stille krav om selskabers konkrete forretningsgang vedrørende klagebehandling. Såfremt en borger eller andre mener, at et projektselskab tilsidesætter vilkårene i deres tilladelse, kan der klages til myndighederne, og såfremt der er tale om kriminel adfærd, kan der indgives en anmeldelse til politiet.

Naalakkersuisut er bekendt med, at Danmark har oprettet Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, som har til opgave, at behandle sager på baggrund af en

klage eller af egen drift vedrørende overtrædelser af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, men der er tale om en offentlig institution uafhængig af selskabet.

## **6. Angående rammebetingelser for forhandlinger med Alcoa**

Omkring anlægsinvesteringer ønsker udvalget at Naalakkersuisut også inddrager de øvrige kommuner, da selv den mindst mulige anførte udgift til anlægsinvesteringer jf. muligheden for OPP-finansiering er meget høj efter grønlandske forhold og vil påvirke hele landet, både i form af eventuel gældsoptagelse fra landskassen og i form af konkrete opbremsninger af andre anlægsaktiviteter i andre dele af landet, af hensyn til at forebygge en økonomisk overophedning. Udvalget skal udbedes sig Naalakkersuisuts umiddelbare vurdering af muligheden for OPP-finansiering også set i lyset af de internationale konjekturen hvor investorer udviser tilbageholdenhed. Vil det være muligt for Landskassen at finansiere hele udbygningen af Maniitsoq ifald private investorer skulle vise tilbageholdenhed?

### **Svar:**

Følgeinvesteringer der skal afholdes af det offentlige i forbindelse med opførelsen af aluminiumssmelteren i Maniitsoq er opgjort til 2,3 mia. kr. til opførelse af boliger, havne, veje og offentlige anlæg.

Projektet er i sit indledende stadie, og det er derfor ikke muligt, at vurdere hvilken fordeling af udgifterne, der kan eller bør være mellem det offentlige og eventuelle private investorer, herunder OPP lignende modeller.

Der må imidlertid forventes, at der bliver tale om en mangeårig anlægsfase, hvorfor det vurderes, at Landskassen rent principielt ville være i stand til at finansiere følge investeringerne i Maniitsoq by. Hvis man eksempelvis forestiller sig en ligelig fordeling over 7 år vil det være muligt at prioritere inden for de offentlige anlægsbudgetter. Dvs. at forudsætningen selvfølgelig er, at der i givet skal ske en omprioritering på anlægsbudgettet.

**6.1** Er det Naalakkersuisuts vurdering af Qeqqata kommunes økonomi på nuværende tidspunkt er robust nok til at kommunen kan løfte sin del af finansieringsbehovet i forbindelse med udbygningen af Maniitsoq?

### **Svar:**

Da projektet er på et indledende stadie, og det ikke er til at sige, hvornår projektet eventuelt kommer i gang, er det ikke til at sige, om Qeqqata kommune på det relevante tidspunkt er robust nok til at kunne finansiere en del af projektet.

## **6.2 Om forlængelse af koncessionsperioden**

Det ses at Naalakkersuisut påtænker at forlænge koncessionsperioden fra 40 til 60 år. Hvilke potentielle økonomiske konsekvenser kan dette have for Landskassen? Vil Landskassen gå glip af mulige indtægter derved?

### **Svar:**

Alcoa har ganske rigtigt anført, at en koncessionsperiode på 60 år vurderes at være en meget central forudsætning for en igangsættelse af projektet. Projektets igangsættelse er en forudsætning for, at der overhovedet vil komme penge i Landskassen. Naalakkersuisut finder derfor ikke, at en forlængelse af perioden fra 40 til 60 år medfører en væsentlig økonomisk konsekvens for Landskassen, men derimod at Landskassen risikerer, at gå glip af indtægter, såfremt koncessionsperioden ikke forlænges og projektet af denne årsag ikke bliver igangsat.

### **6.3 Salg overskudselektricitet**

Omkring salg af overskudselektricitet ønskes der at det sikres, at eventuel overskudselektricitet kan gå til Maniitsoq og udvalget er ikke stemt for, at dette alene skal være op til Alcoa at beslutte. Ser Naalakkersuisut muligheder for at denne problemstilling kan løses i mindelighed med Alcoa? Således at begge parter behov kan imødekommes?

#### **Svar:**

Ja, det er Naalakkersuisuts vurdering, at såfremt projektet gennemføres, så vil der kunne indgås en aftale med Alcoa om frivilligt salg af overskydende el.

### **7. Om ILO's konvention nr. 94**

Udvalget har d. 16. november 2012 modtaget kopi af en skrivelse fra ILO til IMAK. I skrivelseren, som er påstemplet datoen 9. november 2012, oplyser ILO følgende:

ILO har d. 11. april 2012 skriftligt meddelt den danske regering, at det er ILO's forståelse, at Danmarks ratifikation af en række ILO-konventioner - herunder ILO konvention nr. 94 - i årene mellem 1953 og 1978, hvor Grønland var en del af den danske stat, uden autonomi, indebærer, at Grønland er omfattet af disse konventioner, idet Danmark hverken ved ratifikationen eller senere har taget forbehold for Grønland. ILO vil derfor betragte de pågældende konventioner som bindende for Grønland, med mindre den danske regering skriftligt rejser indvendinger inden 3 måneder. Den 22. juni 2012 har den danske regering anmodet om udsættelse af svarfristen. ILO har endnu ikke modtaget svar.

Disse oplysninger er nye for udvalget. Giver oplysningerne Naalakkersuisut anledning til at præcisere eller berigtige oplysninger, som Naalakkersuisut tidligere har givet Inatsisartut's medlemmer eller udvalg? Kopi af skrivelse vedlægges på engelsk og grønlandsk

#### **Svar:**

I mit svarnotat til 1. behandlingen af dagsordenspunkt 2012/18 fremgår det (link: [http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2012/pdf/media/614286/pkt18\\_em2012\\_\\_33\\_arbejdsklausuler\\_rettblad\\_sn\\_1beh\\_dk.pdf](http://www.inatsisartut.gl/dvd/EM2012/pdf/media/614286/pkt18_em2012__33_arbejdsklausuler_rettblad_sn_1beh_dk.pdf))

*" Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse må en ILO-konvention dog finde anvendelse for Grønland, selv om der ikke blev afgivet en erklæring derom til ILO ved den danske ratifikation af konvention, hvis Grønlands på ratifikationstidspunktet ikke havde overtaget sagsområdet.*

*ILO-sekretariatet har gennem årtier haft den opfattelse, at Grønland er et territorium uden for hovedlandet efter ILO-statuttens artikel 35, og at ILO-konventioner dermed ikke finder anven-*

delse for Grønland, hvis en særskilt erklæring derom ikke er afgivet ved den danske ratifikation af konventionen eller på et senere tidspunkt. ILO-sekretariatet har også haft den opfattelse, at blandt andet konvention nr. 94 ikke finder anvendelse for Grønland.

Regeringen har i slutningen af 2011 og i 2012 rettet henvendelse til ILO-sekretariatet og drøftet sekretariatets opfattelse.

På grundlag deraf har ILO-sekretariatet i et brev fra april 2012 meddelt regeringen, at sekretariatet i stedet vil anse blandt andet konvention nr. 94 for anvendelig for Grønland, medmindre regeringen skriftligt meddeler andet inden for tre måneder derefter.

Jeg har ved brev af 24. maj 2012 til beskæftigelsesministeren anmodet den danske regering om at meddele ILO-sekretariatet snarest og inden udløb af 3-måneders-fristen, at sagen skal forelægges Naalakkersuisut og Inatsisartut for en stillingtagen til, hvilke ILO-konventioner der skal være gældende for Grønland. I brevet anmoder jeg også regeringen om at meddele ILO-sekretariatet, at indgåelse af en aftale med ILO-sekretariatet om fortolkningen af ILO-statuttens artikler af betydning for Grønland vil blive forelagt Naalakkersuisut til udtalelse, inden regeringen indgår en sådan aftale.

Ved brev af 22. juni 2012 til ILO-sekretariatet anmodede regeringen om, at ILO-sekretariatet forlænger 3-måneders-fristen uden tidsmæssig begrænsning, indtil regeringen og Naalakkersuisut er kommet frem til en fælles forståelse i sagen og oplyser dette til sekretariatet. I brevet oplyses det videre, at en afgørelse i sagen fra Naalakkersuisut og Inatsisartut er en betingelse for, at regeringen kan afgive et endeligt svar i sagen til sekretariatet.”

Ovennævnte forhold er således tidligere oplyst af undertegnede til Inatsisartut.

## **8. Om råstofloven**

Udvalget efterlyser at der i såvel råstofloven som storskalaloven tydeliggøres rammerne for ikke bare den sædvanlige høring, men også for processerne omkring Borger inddragelse i projekterne. Hvilke tanker gør Naalakkersuisut sig om dette?

### **Svar:**

Projekter under råstofloven kommer i høring i forbindelse med udarbejdelsen af VSB'en og IBA'en. Jeg er indstillet på at foreslå Naalakkersuisut, at der udarbejdes en bekendtgørelse på tværs af sektorerne (fiskeri, vandkraft, offentlige anlægsopgaver, råstoffer, turisme mv.) om god høringsskik og interessant inddragelse i forbindelse med projekter med væsentlig samfundsmæssig betydning og påvirkning.

**8.1** Miljøloven finder ikke anvendelse på råstofområdet. Dette opvejes til en vis grad af de opstillede regler omkring miljøforhold nævnt i råstofloven. Men hvordan forholder det sig med storskalaprojekter, der ikke betegnes som råstofprojekter. Mener Naalakkersuisut at storskalalovens bestemmelser om udarbejdelse af en VSB og VVM er tilstrækkelige til at sikre en fortsat høj miljøbeskyttelse der som minimum ligger på niveau med den beskyttelse der ydes på råstofområdet og i miljøloven?

### **Svar:**

Naalakkersuisut har igangsat et arbejde vedrørende revision af de almindelige regler for miljøbeskyttelse herunder vurdering af virkninger på miljøet (VVM), således at denne generelt er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om en bæredygtig udvikling af Grønland via anvendelse af den bedst kendte teknologi og viden til beskyttelse og sikring af miljøet. Det samme gælder for vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB).



Erhvervsudvalget for Inatsisartut

Fremsendt pr. mail til:  
[dje@inatsisartut.gl](mailto:dje@inatsisartut.gl)

**Samråd torsdag den 22. november 2012, kl. 11,15**

Under henvisning til ovenstående besvares udvalgets spørgsmål fremsat forud for samrådet kort nedenfor.

Udvalgets første spørgsmål lød:

**Spørgsmål 1:** *Hvilke holdninger blev der fra Regeringens side tilkendegivet i forhold til hvorvidt de danske myndigheder kan servicere det grønlandske behov for udefrakommende arbejdskraft i forbindelse med storskalaprojekter?*

Det kan oplyses, at den danske regering ved Statsministeren og Udenrigsministeriet har udvist imødekommenhed og velvilje til at servicere det grønlandske behov for udefrakommende arbejdskraft i forbindelse med storskalaprojektet. Justitsministeriet har udarbejdet udkast til lovforslag om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt. Udkastet til lovforslaget forventes at blive færdiggjort efter storskalaloven er vedtaget i Grønland, hvorefter proceduren i Selvstyreloven vil blive iværksat med henblik på ikraftsættelse for Grønland. Det er fra dansk side blevet understreget, at der er tale om et internt grønlandsk anliggende, og at man fra dansk side vil respektere den grønlandske beslutning.

Udvalgets andet spørgsmål lød:

**Spørgsmål 2:** *Blev der fra Regeringens side udtrykt bekymring eller reservationer i forhold til en mulig realisering af Storskalaprojekter?*

Svaret hertil er: Nej, der er hverken fra Statsministeren eller Udenrigsministerens side udtrykt bekymringer eller reservationer i forhold til en mulig realisering af Storskalaprojekter.

Udvalgets tredje spørgsmål lød:

**Spørgsmål 3:** *Er der fra Regeringens side velvilje til at afsætte de nødvendige ressourcer til at Udlændingestyrelsen inden for en rimelig tidsramme kan sagsbehandle de nødvendige Arbejds- og opholdstilladelser, der er påkrævet i forbindelse med et storskalaprojekt?*

26. november 2012  
Sagsnr. 2012-077255  
Dok. Nr. 1073018

Postboks 1015  
3900 Nuuk  
Tlf. (+299) 34 50 00  
Fax (+299) 32 50 02  
E-mail: govsec@nanoq.gl  
www.nanoq.gl

Det er min opfattelse, at der er velvilje til at afsætte de nødvendige ressourcer. I den forbindelse kan det oplyses, at Udlændingestyrelsen har udarbejdet et forslag til ny procedure for behandling af større erhvervsager. Ved udarbejdelsen af forslag til proceduren har Udlændingestyrelsen efter det oplyste blandt andet hentet inspiration fra olieboringsagerne, hvor Udlændingestyrelsen de seneste par år har oparbejdet erfaring for behandlingen af den type sager.

Det fjerde og sidste spørgsmål lød:

**Spørgsmål 4:** *Kan du oplyse andet af relevans for udvalgets behandling af nævnte punkter*

Hertil kan det oplyses, at Færøerne har indledt en dialog med den danske stat om at hjemtage udlændingeområdet, og at Naalakkersuisut naturligvis vil søge at holde sig orienteret om denne proces med henblik på at drage nytte af de færøske erfaringer.

Med ovenstående håber jeg, at udvalget har fået en fyldestgørende besvarelse af sine spørgsmål.

Med venlig hilsen



Kuupik V. Kleist





## Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer

Dato : 25. nov 2012

J.nr.: 01.36.02.03-00077

### Indkaldelse til samråd med Erhvervsudvalget tirsdag den 27.november 2012 kl. 11.00 12.00 i mødelokale nr.2

#### Spørgsmål 1:

Vedr. § 5. stk. 3

Naalakkersuisut anmodes om at præcisere hvad der specifik forstås ved tilknyttede aktiviteter. Hvad ville konsekvenser være såfremt, man fjernede begrebet "tilknyttede aktiviteter" fra bestemmelsen? Udvalget finder, at dette vil stille de lokale virksomheder bedre i konkurrencen om de afledte opgaver der forventes at komme.

#### Svar til 1

Det findes uheldigt at fjerne begrebet "tilknyttede aktiviteter", i det projekts lønsomhed vil blive reduceret. Desuden er det ikke vurderingen, at en fjernelse af begrebet vil øge deltagelsen for grønlandske virksomheder, da opgaver til udførelse af grønlandske virksomheder vil blive vurderet i forbindelse med udarbejdelsen af IBA og VSB.

Det kan eventuelt konkretiseres, at "tilknyttede aktiviteter" ikke omfatter madlavning, rengøring og lignende.

#### Spørgsmål 2:

Udvalget ønsker at skærpe kravene i lovgivningen i forhold til at det lokale erhvervsliv tilgodeses hvor der er realistisk mulighed for at de kan varetage opgaver. I den forbindelse ønsker udvalget at høre Naalakkersuisuts holdning til, en bestemmelse der tillader udbud og tildeling af ordrer omfattet af IBA'en at være 5 procent dyrere end det internationale bud.

#### Svar til 2

Inden der kan meddeles tilladelse efter forslaget til Inatsisartutlov om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter (storskalaloven), skal der foretages en vurdering af den samfundsmæssige bæredygtighed (VSB) ved storskalaprojektets gennemførelse, jf. forslaget § 9. Denne vil blandt andet klarlægge omfanget af den egnede, ledige og tilgængelig grønlandske gruppe af arbejdstagere til rådighed i Grønland.

Hvis der er tale om et projekt med anlægsomkostninger på over 1 milliard kroner, og hvis et af de to øvrige krav i § 6 er opfyldt – det vil sige, at der enten ikke er tilstrækkelig egnet, ledig og tilgængelig arbejdskraft til rådighed i Grønland eller projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende – så er vilkårene i storskalaloven opfyldt, og denne vil kunne finde anvendelse på bygge og anlægsarbejdet, jf. § 6.

Inden arbejdet påbegyndes, vil der på baggrund af VSB'en blive indledt trepartsforhandlinger og udarbejdet en IBA aftale, jf. § 9, stk. 3. I IBA aftalen fastsættes nærmere mål for involvering af grønlandsk arbejdskraft, grønlandske virksomheder, videns overførsel ved oprettelse af praktikpladser m.m. Herefter vil de resterende opgaver kunne udbydes på internationale løn- og ansættelsesvilkår i henhold til bestemmelserne i storskalaloven.

D.v.s. at når et projekt er godkendt under storskalaloven, skal der udarbejdes en VSB og indgås en IBA-aftale med det formål at afgrænse de opgaver, der kan og skal løftes af grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft - på grønlandske vilkår.

Det følger allerede af ovenstående proces, at opgaver, der udbydes til opfyldelse af IBA aftaler ikke vil være i konkurrence med internationale firmaer, og at disse skal være på grønlandske vilkår, hvilket som minimum må forventes at betyde, at de vil være dyrere end et internationalt bud ville have været. Det synes ikke hensigtsmæssigt, at begynde at spekulere i, samt lovgive om, hvilken pris en tilbudsgiver må sætte på sit tilbud, dette vil under alle omstændigheder være op til tilbudsgiver, at udfærdige sit tilbud i forhold sine forventede omkostninger og ønsker til overhead.

### **Spørgsmål 3:**

Udvalget har drøftet den rejste kritik fra de faglige organisationer omkring forhandlingsretten. Udvalget anerkender foreningsfriheden og retten til at organisere sig, eller lade være. Men udvalget er bekendt med at en organisation godt kan have forhandlingsretten på et område, selvom de ansatte der varetages på området ikke er medlemmer i organisationen. Idet virksomheder der opererer efter storskalaloven vil være grønlandske virksomheder, jf. bestemmelser i såvel råstofloven som storskalaloven, kan der argumenteres for, at også forhandlingsretten er på grønlandske hænder. Ser Naalakkersuisut noget til hinder for at forhandlingsretten ligger på grønlandske organisationer, samtidigt med at der i lovgivningen beskrives nogle minimumskrav, jf. nedenstående UDKAST

#### **§ 10**

Projektselskabet skal sørge for, at udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter denne inatsisartutlov, har acceptable løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, herunder sikring af strejkeret, hviletidsbestemmelser og sikring af fritid. Projektselskabet skal endvidere stille krav, der sikrer dette ved indhentning af tilbud på anlægsarbejder og tildeling af ordrer om anlægsarbejder.

§ 10, Stk. 2, stk., stk. 4, stk. 5, stk. 7 og stk. 9 tænkes at udgå fra loven og erstattes med en ny § 10, stk. 8. Hvilken konsekvens vil en sådan ændring have?

## § 10, stk. 8 – tænkes ændret

Forhandlingsretten for de udenlandske ansatte placeres i en relevant grønlandsk lønmodtagerorganisation. I forhandlingerne kan der ikke fastsættes en lavere løn pr. time for udenlandske ansatte end den grundløn pr. time, der er fastsat i kollektive overenskomster indgået blandt de øvrige grønlandske faglige organisationer. Ved opgørelsen af en løn fastsat igennem denne lov, kan indregnes værdi af kost og logi, forsikringer og rejser, dog ikke over et beløb på 1050 pr. uge.

### Svar til 3

” Efter vores vurdering er det i strid med fagforeningsfriheden efter artikel 11 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at andre grønlandske og udenlandske arbejdstagerorganisationer - end den lovbestemte arbejdstagerorganisation - ikke må forhandle og aftale udenlandske arbejderes løn- og ansættelsesvilkår. Det skyldes særligt, at eneretten til forhandling og aftaleindgåelse er fastsat direkte i loven og alene tilkommer en enkelt arbejdstagerorganisation, og at denne arbejdstagerorganisation har eller kan have andre og direkte modsatrettede interesser i forhold til de udenlandske arbejdstagere, som den repræsenterer.” Dette er konkluderet af Lett advokater i notat af 27. november 2012.

Hvis de foreslåede ændringer gennemføres, er det Naalakkersuisuts opfattelse, at Alcoa projektet ikke vil kunne forsætte, og det er overvejende sandsynligt at jernmineprojektet vil stoppe. Det er helt centrale bestemmelser i loven som hermed ville blive fjernet fra lovforslaget.

De udefra kommende selskaber, der skal løfte opgaverne, vil medbringe arbejdstagere fra hjemlandet, hvor der formentligt allerede er forhandlet overenskomster på plads mellem parterne. Det er ikke utænkeligt, at overenskomsten mellem parterne har været gældende i en årrække.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at det vil være i strid med de udenlandske parter hovedaftale at pålægge dem en tillægsoverenskomst forhandlet med en grønlandsk organisation. Også dette punkt er i direkte i strid med lovens formål.

Jeg vil for forståelsen skyld kort redegøre for det arbejdsretlige system, som fungerer i Grønland. Systemet bygger på, at en arbejdsgiver vælger at melde sig ind i en arbejdsgiverforening, som herefter kan få overdraget arbejdsgivers ret til at indgå aftaler om overenskomster med en eller flere fagforeninger på vegne af arbejdsgiveren. Såfremt arbejdsgiveren ikke tilslutter sig en arbejdsgiverforening, forhandler han selv aftaler med arbejdstagerne på egne vegne på baggrund af aftalefriheden.

En arbejdsgiverforening kan såfremt den har fået overdraget retten til at indgå aftaler med et forhandlingsberettiget fagforbund indgå disse. Et fagforbund er kun forhandlingsberettiget, såfremt et flertal af de ansatte på den pågældende arbejdsplads er medlemmer af den pågældende organisation, og at et flertal af de har overdraget deres individuelle **forhandlingsret** til netop denne organisation. Udvalgets forslag kræver ikke denne frivillige overdragelse af forhandlingsretten og er derfor i strid med det arbejdsretlige system.

Såfremt man ønsker at bevare det nuværende arbejdsretlige system, er det Naalakkersuisuts overbevisning, at Inatsisartut ikke kan lovgive om dette, og det desuden vil være i strid med menneskerettighedskonventions bestemmelser herunder Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 11 om foreningsfrihed og artikel 14 om forbud mod diskrimination.

En gennemførelse af Erhvervsudvalgets lovforslag vil medføre, at udenlandske arbejdstageres løn- og ansættelsesvilkår skal forhandles og aftales af en lovbestemt grønlandsk arbejdstagerorganisation. Den lovbestemte grønlandske arbejdstagerorganisation har herefter eneret (et lovbestemt monopol) på forhandling og indgåelse af aftaler om udenlandske arbejdstageres løn- og ansættelsesvilkår på storskalaområdet uagtet arbejdstagerne ikke har overdraget forhandlingsretten til organisationen. Der er derfor ingen sikring af at arbejdstagerne anser organisationen, som repræsenterende for deres ønsker og synspunkter. Dette må anses for at være foreningstvung hvilket klart er i strid med Den Europæiske Menneskeretskonvention.

#### **Spørgsmål 4:**

Udvalget mener at brugen af "tilbudsgiver" og "aftalepart" i § 11 er uklar og ønsker en præcisering af disse. Ser Naalakkersuisut i lighed med udvalget behov for en præcisering?

#### **Svar til 4**

Det skal hermed præciseres, at begreberne er anvendt på samme måde, som de sædvanligvis er anvendt i entrepriseretten. Det er væsentligt, at man ikke anvender andre begreber end de sædvanlig anvendte i entrepriseretten, da dette kan føre til misforståelser og tvistigheder.

En tilbudsgiver er én der afgiver tilbud på udførelsen af en opgave.

En aftalepart er én der indgår en aftale.

#### **Spørgsmål 5:**

Udvalget ønsker at sikre sig, at det er projektselskabet der afholder alle udgifter forbundet med de ansattes sygdom og behov for sygehusvæsenet. Det ønskes også oplyst, hvilke forholdsregler der tages i forhold til at forebygge smittespredning fx med nye typer sygdomme eller sygdomme der ellers er begrænset. Kan der stilles krav om en screening af ansatte forud for indrejse til Grønland?

#### **Svar til 5**

Der vil blive stillet vilkår om screening for bestemte sygdomme i henhold til nærmere aftale med Departementet for Sundhed og landslægen. Der vil ligeledes blive stillet vilkår om, at projektselskabet skal sørge for, at deres ansatte er sikret behandling, og at der vil blive betalt for de personer, der ikke allerede har ret til gratis behandling i det grønlandske sundhedssystem. Der vil ligeledes blive stillet vilkår om tegning af passende forsikringer herfor.

### Spørgsmål 6:

Der er en ganske stor betydningsforskel i den danske og den grønlandske § 13. Da det i den danske version af paragraffen fremgår at "*af gods til, fra og i Grønland*". I den grønlandske udgave mangler "I". Dette bedes rettet. Derudover ønsker udvalget at få uddybet betydningen af følgende sætning ""i tilknytning til aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter denne lov". Udvalget finder umiddelbart at dette er en meget bred bestemmelse og ønsker konsekvenserne belyst.

### Svar til 6

Det skal indledningsvist bemærkes, at jeg ønsker det præciseret hvad der menes med "ændret - i den danske"

Bestemmelsen synes at være meget klar, ligesom bemærkningerne beskriver formålet med bestemmelsen, hvilket alene er, at landstingsforordning om søtransport i lighed med, hvad der gælder for råstofaktiviteter ikke er gældende for aktiviteter, der udføres i henhold til dette forslag.

Bestemmelsen er indført pga. af anbefaling i "*Rammevilkår for realisering af storskalaerhvervsprojekter i Grønland*", der blev behandlet på forårssamlingen 2012 den 10. maj 2012. Bestemmelsen medfører således, at RAL A/S som har koncession på transport af søgods til en række destinationer i Grønland, ikke har koncession på vedrørende transport af søgods, til aktiviteter omfattet af en tilladelse i henhold til dette forslag.

Dette er allerede imødekommet i rammevilkårene for Alcoaprojektet, ligesom RALs koncession ikke er gældende for råstofprojekter.

Bestemmelsen skal forstås på tilsvarende vis som i Råstofloven. Transport af materiel i tilknytning til opbygning eller drift af minen er ikke omfattet af RALs koncession.

Såfremt svaret ønskes yderligere uddybet vil jeg gerne gøre det skriftligt.

### Spørgsmål 7:

For overblikkets skyld ønsker udvalget at få oplyst, om § 14 kan slettes og i stedet indarbejdes under § 10, således at bestemmelser der vedr. de ansattes løn- og ansættelsesvilkår står samlet.

### Svar til 7

Der er intet til hinder for, at § 14 indarbejdes under § 10. Begrundelsen for at § 14 står under kapitel 6 er, at der eksisterer en særskilt ferielovgivning og derfor giver det mening, at have bestemmelsen under overskriften "anden lovgivning".

### Spørgsmål 8:

Udvalget har ingen problemer med § 16, men ønsker i forbindelse med denne paragraf at drøfte muligheden for at der både i råstofloven og i storskalaloven ændres således, at høringsperioden forlænges, at processen omkring offentlige høringer i befolkningen præciseres og at det overvejes at fjerne bestemmelsen om at en ansøgning skal være færdigbehandlet indenfor 6 måneder. Samtidigt ønsker udvalget at det gøres klart at man ikke kan afvise en ansøgning som "ufærdig".

#### **Svar til 8**

Høringsprocessen, eller længde af denne, er ikke reguleret i lovgivningen, men ved sidste samråd blev det tilkendegivet, at jeg er indstillet på at foreslå Naalakkersuisut, at der udarbejdes en bekendtgørelse på tværs af sektorerne (fiskeri, vandkraft, offentlige anlægsopgaver, råstoffer, turisme mv.) om god høringsskik og interessant inddragelse i forbindelse med projekter med væsentlig samfundsmæssig betydning og påvirkning.

#### **Spørgsmål 9:**

Udvalget ønsker at der knyttes nogle kommentarer til hvordan man agter at løse opgaven beskrevet i § 17.

#### **Svar til 9**

Der vil blive udført sektortilsyn fra de forskellige relevante områder. Tilsynet vil blive udført af de relevante myndigheder herunder departementerne, styrelser og statslige myndigheder. Arbejdstilsynet vil have ansvaret for arbejdsmiljø, miljømyndighederne for miljø osv.

Der vil blive udført et ekstra tilsyn i henhold til denne lov. Tilsynet vil sikre overholdelse af loven.

#### **Spørgsmål 10:**

Udvalget ønsker konsekvenserne af § 20 uddybet. Som udgangspunkt er der stor forståelse for, at materialet foreligger på engelsk. Men udvalget ønsker at der fjernes tvivl om konsekvenserne af paragraffen. Såfremt paragraffen i realiteten er en undtagelse til Selvstyrelovens bestemmelse om at grønlandsk er hovedsproget i landet eller er en undtagelse til sprogloven, bør dette fremgå. Derudover bør det afklares om det fra anden side kan kræves, at informationerne foreligger på grønlandsk og hvem der i så fald er ansvarlige for at oversættelsen udarbejdes og hvem der betaler for den. Det bør også afdækkes hvilken sproglig version der er den juridisk gyldige.

#### **Svar til 10**

Selvstyrelovens bestemmelser om, at grønlandsk er hovedsproget er gældende.

Bestemmelsen giver adgang til, at engelsk kan anvendes i sagsbehandlingen og i afgørelser af sager efter dette forslag, hvis adressaten for afgørelse efter forslaget ønsker det. Bestemmelsen skal ses som en praktisk mulighed på baggrund af, at engelsk er

det sprog, der anvendes internationalt i erhvervsforhold, og at der typisk vil være tale om globale virksomheder, der vil ansøge om meddelelse af tilladelse efter forslaget. Bestemmelsen berører ikke borgernes ret efter lovgivningen til at kræve at blive betjent på grønlandsk eller på dansk af offentlige myndigheder.

Myndighederne vil levere og i første omgang betale for udfærdigelsen af alle sproglige udgaver, men i henhold til § 19, stk.2 vil regningen for myndighedsbehandlingen kunne sendes til selskabet.

Det vil i hvert enkelt tilfælde blive oplyst hvilken sproglig udgave, der er den juridisk gældende.

### **Spørgsmål 11:**

Udvalget forslår, at der tilføjes en ny paragraf, der præcisere klageadgang. Udvalget påtænker ikke, at der skal kunne klages til det private selskab, men til Naalakkersuisut over myndighedsbehandlingen. Udvalget ønsker, at der er overensstemmelse med råstofloven på dette område. Hvordan forholder Naalakkersuisut sig til det?

### **Svar til 11**

For så vidt angår tilladelsen i henhold til § 7 vil der være tale om så store og betydelige projekter, at det vil være det kollektive organ Naalakkersuisut, der træffer afgørelse herom. Disse vil ikke kunne påklages, da der ikke findes eller må findes et højere administrativt organ i Grønland end det kollektive organ Naalakkersuisut, som er den udøvende myndighed.

For så vidt angår alle mulige andre afgørelser og beslutninger vil disse blive truffet i henhold til de underliggende love (råstofloven eller vandkraftloven) og i det omfang disse træffes af andre myndigheder end det kollektive organ Naalakkersuisut, vil afgørelserne kunne påklages til Naalakkersuisut i henhold til denne sektorlovgivning og de almindelig forvaltningsretlige principper for så vidt klageretten ikke er begrænset.

Det skal bemærkes, at enhver kan gå til domstolene såfremt, de er utilfredse med Naalakkersuisuts beslutning.

### **Spørgsmål 12**

Er det helt sikker, at de ansatte vil være skattepligtige i Grønland fra starten og kan Naalakkersuisut garantere dette? Hvilke muligheder kan der benyttes i den gældende lovgivning, der kan medføre at de ansatte ikke er skattepligtige i Grønland fra starten af deres ansættelse.

### **Svar til 12**

Som udgangspunkt skal folk betale skat af indkomst de op bærer ved arbejde i Grønland.

Overordnet kan man sige, at det kun sjældent vil forekomme, at ansatte medarbejdere ikke bliver skattepligtige til Grønland.

Medarbejdernes skattepligtsforhold er fastlagt i indkomstskatteloven og i de dobbeltbeskatningsaftaler Grønland har indgået. Både indkomstskatteloven og dobbeltbeskatningsaftalerne indeholder bestemmelser som gør, at der undtagelsesvist ikke vil indtræde skattepligt for ansatte medarbejdere. Det gælder eksempelvis ansatte, der betingelserne i artikel 14, stk. 2, i den norsk-grønlandske dobbeltbeskatningsaftale.

### **Spørgsmål 13**

Hvor langt er Naalakkersuisut nået med at implementere EITI? (udvindingsindustriens gennemsigthedsinitiativ)

### **Svar til 13**

Grønland tilkendegav allerede tilbage i 2011 sin støtte til EITI og de principper som ligger bag organisationen. Fra grønlandsk side følges der med i udviklingen af EITI, ligesom repræsentanter fra Råstofdirektoratet har besøgt EITI Sekretariatet i Oslo, for at få et mere tilbundsående indblik i de tiltag der sker i organisationen.

Grønland deltog sammen med repræsentanter fra UM og GEUS ved den 5. globale konference i Paris i 2011 og ser frem til at følge processen frem imod den 6. globale konference i Sidney i maj 2013.

Fra grønlandsk side følges der også med i hvad der foregår på området i Danmark, ligesom Grønlands endelige status vil blive besluttet efter tæt dialog med Danmark. Vi har tidligere haft en god dialog med de danske ministerier vedr. EITI forhold og vil også fremadrettet fortsætte denne dialog i samarbejde med Danmark.

Hvis Grønland beslutter at gå et skridt videre i EITI samarbejdet og blive implementerende medlem, vil der være en række forhold, som vil skulle undersøges nærmere. For det første skal eventuelle juridiske problemstillinger i forhold til Rigsfællesskabet i øvrigt afklares. Vil Grønland evt. kunne blive implementerende medlem, såfremt Danmark står udenfor?

Derudover vil de økonomiske - og andre ressourcekrævende forhold - såsom mandskabstimer, rapporteringskrav m.v., skulle afklares.

Naalakkersuisut følger derfor processen tæt.

### **Spørgsmål 14**

Udvalget anerkender behovet for via lovgivning at opstille rammerne for storskalaprojekter, da disse får stor indflydelse på samfundet og der derfor bør være klarhed over de rammer de opererer under. Da bare et enkelt storskalaprojekt langt overgår det grønlandske BNP hvad investeringer angår, kunne det overvejes, om der i tillæg til storskalaloven er behov for yderligere særlovgivning vedrørende det konkrete storskalaprojekt. Det vil sige en særlov der ophører når det konkrete projekt overgår til driftsfasen. Hvordan forholder Naalak-



kersuisut sig til dette? Og er en sådan model brugt andre steder i verden, når der etableres storskalaprojekter der overstiger den lokale økonomi?

#### **Svar til 14**

Naalakkersuisut finder, at det er vigtigt at have overordnede rammer for samtlige storskala-projekter i Grønland og ikke at differentiere vedrørende projekterne.

Naalakkersuisut finder endvidere, at det vil være betænkeligt, at lovgive om helt specifikke erhvervsprojekter, da risikoen for, at få skabt singulær lovgivning, der i strid med 3 delingen er magten er oplagt.

I forhold til den nordiske retstradition, vil der sædvanligvis ikke blive lavet særlove om private storskalaprojekter.

Det kan foreholde sig anderledes, hvis der er tale om offentlige anlægsinvesteringer, hvor man som udgangspunkt vil lovgive om oprettelse af et særligt selskab til håndtering af opgaven med henholdsvis at opføre og drive et konkret eller flere projekter, således til eksempel: lov om Sund og Bælt Holding A/S.



## Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat Grønlands Arbejdsgiverforening

Jens Kreutzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | [www.ga.gl](http://www.ga.gl)  
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | [ga@ga.gl](mailto:ga@ga.gl)

---

Erhvervsudvalget  
Inatsisartut  
Postboks 1060  
3900 Nuuk

Sendt som e-mail: [dje@inatsisartut.gl](mailto:dje@inatsisartut.gl) samt udvalgets medlemmer

27. oktober 2012

### **Erhvervsudvalgets møde med GA den 25. oktober 2012 - opfølgning**

På vegne af Grønlands Arbejdsgiverforening vil jeg indledningsvist takke Erhvervsudvalget for et konstruktivt møde den 25. oktober 2012.

Jeg tillader mig for en ordens skyld at opsummere nogle af de hovedbudskaber, som GA finder helt centrale i det videre politiske arbejde med forslag til lov om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter, næringsloven samt processen omkring indgåelse af Impact Benefit Agreements (IBA).

#### **Bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter**

GA har i sit høringssvar af 17. september 2012 henvist til både skrivelse af 6. december 2011 samt høringssvar af 13. marts 2012 til storskalaredegørelsen, hvor GA anfører en lang række konkrete bekymringer ved det foreliggende lovforslag.

GA finder det meget bemærkelsesværdigt, at Naalakkersuisut i lovforslaget kun kommenterer direkte på den helt overordnede opsummering i GA's seneste høringssvar af 17. september 2012 og ikke de konkrete kommentarer, som er fremsat allerede i bl.a. høringssvaret af 13. marts 2012. Herunder forholder lovforslaget sig heller ikke til den længere række af menneskeretlige problemstillinger, der fremgår af "Notat til høringssvar [13. marts 2012] – Redegørelse om rammevilkår for realisering af storskalaprojekter i Grønland i et menneskeretligt perspektiv".

GA finder især dette forhold bemærkelsesværdigt, eftersom selve lovforslaget indholdsmæssigt stort set er det samme, som det, der første gang blev fremlagt på FM 2012. GA vedlægger derfor for en ordens skyld skrivelse af 6. december 2011 samt høringssvar af 13. marts 2012 med tilhørende bilag.

GA vil helt overordnet fremhæve, at lovforslaget fortsat ikke sandsynliggør, hvordan man i praksis vil sikre sig, at de lokale virksomheder får en reel mulighed for at byde på de opgaver, som udbydes i et storskalaprojekt - hverken i anlægs- eller driftsfasen.

En leverandør uden for Grønland skal ikke som de lokale virksomheder efterleve de kollektive aftaler i Grønland. Det stiller de lokale virksomheder i en helt umulig og ulige konkurrencesituation. Det forhold anser GA for så alvorligt, at GA indtrængende skal anmode Erhvervsudvalget om at tage højde herfor i den videre behandling af lovforslaget.

Hvis det ikke sker, forudser GA, at samfundet går glip af mange arbejdspladser, lærlingepladser og store indtægter, og det er naturligvis særligt bekymrende, når alene jernmineprojektet i de kommende år står for investeringer, som er større end Grønlands årlige BNP.

GA's og SIK's opfordring - i kommentarer til storskalaredegørelsen den 13. marts 2012 - om at præcisere vilkårene for indhentning af lokale tilbud på anlægsarbejder, er ikke imødekommet. I stedet er der i de "Almindelige bemærkninger" side 3 - 5 indføjnet et nyt stort afsnit, der søger at forklare, at Grønland åbenbart er nødt til at indføre en "DIS-lignende" ordning for udenlandske

råstofvirksomheder - sammen med de udenlandske underleverandører, som råstofvirksomhederne ønsker at kontrahere med - for at de finder det attraktivt at investere i Grønland.

Sammenligningen med begrundelsen for at indføre DIS-ordningen i Danmark for skibe er så ulogisk og omvendt, at man med det foreliggende lovforslag reelt "udflager" grønlandske virksomheder, for de får ikke en reel chance for at konkurrere med udenlandske selskaber, der byder på kontrakter i Grønland. Samtidigt fremhæves flere steder i lovforslaget, at de grønlandske virksomheder kun kan være med, hvis de er "konkurrencedygtige". Det hænger simpelthen ikke sammen.

Dette problem understreges yderligere i § 10, stk. 8, hvor der nu er indføjet en bestemmelse om en mindsteløn. Hele § 10 er så åben i sin fortolkning, at en overenskomst f.eks. indgået i Kina mellem en given kinesisk virksomhed og de lokale kinesiske medarbejdere kan erklæres "acceptabel og objektivt sagligt begrundet". Det ses bl.a. i "Bemærkninger til de enkelte bestemmelser", hvor der i sidste afsnit side 48 står: "Generelt vil der være en formodning for, at løn- og ansættelsesvilkår, der er fastlagt ved frie forhandlinger mellem lønmodtager og arbejdsgiver, er acceptable".

Mindstelønnen i stk. 8 afviger i praksis så meget fra de sædvanlige grønlandske lønninger, som de lokale virksomheder i dag skal betale, at det vil være helt udelukket, at en lokal virksomhed kan konkurrere med udenlandske selskaber, der jf. lovforslaget kan ansætte medarbejdere til en brøkdel af lønnen i Grønland i dag.

Lovforslaget indebærer i sin yderste konsekvens, at lokale virksomheder - for at kunne konkurrere - skal flytte adresse til udlandet og frigøre sig for de aftaler, der i dag er indgået mellem arbejdsmarkedets parter i Grønland. Med det foreliggende forslag til ny næringslov, hvor en række krav til virksomhederne om lokalt tilhørsforhold, ikke længere skal gælde, forstærkes risikoen for denne "udflugning". En sådan udvikling vil have alvorlige konsekvenser for Grønlands økonomi og beskæftigelse.

Som minimum anbefaler GA konkret, at "kan" i lovforslaget erstattes af "skal" jf. vedlagte markeringer i selve lovforslaget samt at lovforslaget redegør for, hvordan man konkret vil sikre sig, at de grønlandske virksomheder får rimelige og lige vilkår at konkurrere på. Ellers kan denne meget vigtige lov få meget alvorlige konsekvenser for det lokale erhvervsliv og deres medarbejdere.

Naalakkersuisut fremhæver i sin redegørelse "Vores fremtid – dit og mit ansvar – på vej mod 2025", at reformplanerne skal baseres på nogle grundlæggende værdier, bl.a. bæredygtig økonomisk og social udvikling. GA er enig i disse værdier, men det er meget vanskelig for GA at se, hvordan lovgivningen omkring storskalaprojekterne med de anførte kritikpunkter ovenfor bliver bæredygtig for det grønlandske samfund.

## **Næringsloven**

Som fremført på mødet med Erhvervsudvalget den 25. oktober finder GA forslaget til den nye næringslov helt grundlæggende ubegrundet. Den nuværende lovgivning indeholder kun rimelige krav til de virksomheder, der ønsker at tjene penge i Grønland, og der er med de nuværende undtagelsesbestemmelser ingen hindringer for den råstofindustri, som er under udvikling i landet.

På baggrund med sin kontakt med virksomheder, der ønsker at operere i Grønland, kan GA ikke genkende de "barrierer" som angiveligt skulle være begrundelsen for at ændre loven. Desuden bruges som en særlig begrundelse for at ændre næringsloven, at der udøves "stråmandsvirksomhed" i Grønland. Det er helt uklart, hvordan den nye næringslov skulle være et bedre redskab til at forhindre "stråmandsvirksomhed" i Grønland.

Tvært i mod mister lovgiverne i forslaget til den nye næringslov nogle helt grundlæggende muligheder for at stille krav til virksomhederne, herunder sikring af lærlingepladser, muligheder for kontrol og opfølgning m.v.

## Impact Benefit Agreements

Et vigtigt element i udstedelsen af tilladelser til råstofudvinding er de såkaldte Impact Benefit Agreements" (IBA). GA har i sit høringssvar af 19. oktober til Råstofdirektoratet vedrørende Vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed (VSB) - i forbindelse med London Minings ansøgning om udnyttelsestilladelse til jernmineprojektet - fremført en række bemærkninger og anbefalinger.

GA henviste under mødet med Erhvervsudvalget til seks konkrete anbefalinger i forbindelse med indgåelse af en IBA. Anbefalingerne fremgår af vedlagte høringssvar, som hermed for en ordens skyld fremsendes til udvalget.

GA opfordrede Erhvervsudvalget til, at der i storskalalovgivningen formuleres nogle helt overordnede politiske krav til den kommende IBA-proces på grundlag af de "best practice-erfaringer", som man bl.a. kender fra Canada. Det er disse erfaringer, GA bygger sine anbefalinger på, og som mere indgående er forklaret i rapporten "Råstoffer og bæredygtig økonomisk vækst", som Copenhagen Economics har udarbejdet for GA (11. oktober 2012). Denne mere omfattende rapport er tidligere fremsendt til udvalget.

Helt overordnet handler anbefalingerne om, at der sættes nogle politiske rammer for den kommende meget vigtige proces omkring IBA-forhandlingerne, hvis Grønland skal sikre sig, at de meget store investeringer i råstofindustrien i de kommende år skal skabe en langsigtet økonomisk vækst og kompetenceudvikling i Grønland.

GA står naturligvis til rådighed, såfremt Erhvervsudvalget har uddybende spørgsmål til GA's høringssvar til de foreliggende lovforslag m.v.

Med venlig hilsen



Brian Buus Pedersen  
Direktør

## **GA's CV database**

### **Formål:**

GA modtager jævnligt henvendelser fra jobsøgende i og uden for Grønland. For at flest mulige arbejdspladser får kendskab til de kvalifikationer, som de jobsøgende tilbyder, har vi valgt at oprette en CV database på [www.ga.gl](http://www.ga.gl)

### **Princip:**

GA's CV database er en åben platform, hvor jobsøgende får mulighed for at uploade CV.

### **Ansvar:**

Den jobsøgende har ansvar for at oplysninger er korrekte.

### **Formkrav:**

Kontaktoplysning for den jobsøgende skal fremgå tydeligt.

Den jobsøgende bedes angive uddannelse eller det fagområde eller den elev/praktikplads, som CV og evt. uopfordret ansøgning ønskes oplistet efter.

Den jobsøgende har pligt til at meddele, når CV ikke længere skal fremgå i databasen.

### **Kontaktperson:**

GA sekretariatet: XX

CV databasen indføres som forsøg i perioden 1. november 2012 - 1. maj 2013, hvorefter der vil blive foretaget evaluering.



INATSIARTUT

ICC AQQUSINERSUAQ 3A, 1ST FLOOR · P.O. BOX 204 ·  
DK-3900 NUUK · PHONE +299 32 36 32 ·  
FAX +299 32 30 01 · WWW.INUIT.ORG

SIK tel +299 32 21 33 fax +299 324 939  
email sik@sik.gl

Transparency Greenland  
Advokat Anders Meilvang  
anm@advokat.gl

**Indbydelse til møde med Inatsisartuts Erhvervsudvalg fredag d. 16. november fra kl. 13.00-15.00 i Inatsisartuts mødelokale nr. 2.**

Inatsisartuts Erhvervsudvalg er i gang med at udvalgsbehandle punkt nr. Forslag til:  
Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2012 om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter.

Udvalget er interesseret i at få jeres tilkendegivelser til lovforslaget og en kortfattet beskrivelse og gennemgang af de særlige problemstillinger i ser ved lovforslaget.

**Mødets konkrete afvikling**

For en nemheds skyld vil det være mest enkelt at i møder op på en gang. Men at i efter tur fremlægger ca. 20 minutter. Derefter er der mulighed udvalget kan stille spørgsmål. Mødet er angivet til at vare 2. timer men det er muligt at tiden overskrides. Det foreslås følgende rækkefølge for jeres fremlæggelser. Erhvervsudvalget kan oplyse at der er AV-udstyr til rådighed. Eventuelle præsentationer bedes tilsendes udvalgets sekretariat, med henblik på ud printning og omdeling. Ønsker i at fremlægge en præsentation bedes denne medbringes på et USB stik.

1. ICC
2. SIK
3. Transparency Greenland

**Med venlig hilsen**

Naaja Nathanielsen  
Udvalgsformand

Relevant materiale bedes sendt til udvalgssekretær David Jensen på e-mail [dje@gh.gl](mailto:dje@gh.gl)  
For yderligere oplysninger kontakt 34 61 27



International Labour Office  
Bureau international du Travail  
Oficina Internacional del Trabajo

International Labour Office  
Bureau international du Travail  
Oficina Internacional del Trabajo

Route des Morillons 4  
CH-1211 Genève 22

Tél. direct:  
Fax direct:  
E-mail:

Réf.: ACD 2-18-00  
Votre réf.: ACD 2-18-0

Mr Sivso Dorph  
President  
Ilinniartitsisut Meeqqat  
Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK)  
Noorlernut 23  
Postboks 867  
3900 NUUK  
Groenland

09 NOV. 2012

Dear Sir,

I refer to the communication dated 3 October 2012 signed by your trade union and six other trade unions concerning the applicability of the Right to Organize and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98) to Greenland.

The issue of the applicability of this Convention, as well as Conventions Nos. 58, 94, 108 and 116 has already been the object of an exchange of communications between the Office and the Government of Denmark in 1999, 2002 and more recently in 2012. The Office has proceeded to an examination of all the instruments of ratification as well as the declarations of applicability submitted by Denmark. The Office noted that neither at the time of ratification nor at a later date did the Government specify whether these Conventions were applicable to Greenland. The Office noted, however, that Conventions Nos. 58, 94, 98, 108, 112 and 116 had been ratified by Denmark between 1953 and 1978. During that period, following an amendment to the Danish Constitution, Greenland was considered as part of the Danish metropolitan territory. The Office understands that these ratified Conventions became applicable to Greenland without the need of any specific declaration. Consequently, in a letter sent on 11 April 2012, the Office informed the Government that unless it was informed otherwise in writing within three months from receipt of that letter, Conventions Nos. 58, 94, 98, 108 and 112 would be considered as applicable to Greenland. By communication dated 22 June 2012, the Government requested for an extension of the deadline to reply. No reply has been received from the Government to date.

././.

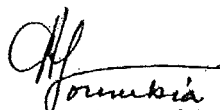
In addition, recalling the importance of ensuring the widest application of the fundamental Conventions to all workers both in metropolitan and non metropolitan territories, the Office invited the Government to determine whether the Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100) and the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111) were applicable or not to Greenland. Indeed, at the moment of ratification of both Conventions, the Government indicated that it would consider the application of these Conventions to Greenland at a later stage. The Office also invited the Government to consider the possibility of extending the application of the Minimum Age Convention, 1973 (No. 138) and the Worst forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182) to Greenland.

I hope these elements respond to your queries. The Standards Department is at your disposal for any further information you may need concerning this issue.

A copy of this response is being sent to the other trade union organizations that have signed the communication as well as to the Government of Denmark.

Yours faithfully,

For the Director-General



Cleopatra Doumbia-Henry  
Director of the International Labour  
Standards Department

cc:

- Ministry for Employment, Copenhagen
- Mr Erik Hammeken, President, Atorfiliit Kattuffiat (AK)
- Ms Katherine Odegard, President, Kalaallit Nunaanni Ilinnilagartuut Kattuffiat (IK/ASG)
- Ms Kallina Skifte, President, Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiliffiat (PIP)
- Ms Inuuti Fleischer, President, Peqqissaasut Kattuffiat (PK)
- Ms Jess G. Berthelsen, President, Sullinermik Inuussutlissarsiluteqartuk Kattuffiat (SIK)
- Ms Marila Simonsen, President, Tusagassulnirmi Sullut Peqatigiliffiat (TP)





SIK tel +299 32 21 33 fax +299 324 939  
email sik@sik.gl

Dato : 26. nov. 2012  
J.nr.: 01.36.02.03-00077

## Vedr. Erhvervsudvalgets behandling af Storskalalov

Kære Jess

- Erhvervsudvalget er som du er bekendt med i gang med at behandle punkt 110. Storskalaloven. Udvalget overvejer i denne forbindelse at fremsætte ændringsforslag. Udvalget bemærker sig at SIK i sit høringssvar til lovforslaget udtrykte reservationer i forhold til formuleringen af § 10 med tilhørende stykker. Udvalgets foreløbige overvejelser om denne paragraf centrere sig om følgende temaer:

§ 10 tænkes ændret således at indholdet i denne paragraf fremstår i hovedtræk som anført neden for.

- Projektselskabet skal sørge for, at udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter denne inatsisartutlov, har acceptable løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, herunder sikring af strejkeret, hviletidsbestemmelser og sikring af fritid. Projektselskabet skal endvidere stille krav, der sikrer dette ved indhentning af tilbud på anlægsarbejder og tildeling af ordrer om anlægsarbejder.

### Spørgsmål til SIK

Hvad er SIKs umiddelbare holdning til ovenstående mulige ændringsforslag? Imødekommer en sådan formulering en del af de reservationer SIK har udtrykt i forhold til lovforslaget nuværende affattelse?

§ 10 forsat udvalget overvejer ligeledes at fremsætte nedestående ændringsforslag

§ 10, Stk. 2, stk., stk. 4, stk. 5, stk. 7 og stk. 9 tænkes at udgå fra loven og erstattes med en ny § 10, stk. 8.

§ 10, stk. 8 – tænkes ændret som nedenstående

Forhandlingsretten for de udenlandske ansatte placeres i en relevant grønlandsk lønmodtagerorganisation. I forhandlingerne kan der ikke fastsættes en lavere løn pr. time for udenlandske ansatte end den grundløn pr. time, der er fastsat i kollektive overenskomster indgået blandt de øvrige grønlandske faglige organisationer. Ved opgørelsen af en løn fastsat igennem denne lov, kan indregnes værdi af kost og logi, forsikringer og rejser, dog ikke over et beløb på 1050 pr. uge.

### **Angående forhandlingsret**

Som det kan ses af ovenstående tekst overvejer udvalget eventuelt at fremsætte et ændringsforslag, der placerer forhandlingsretten for de udenlandske ansatte i et storskalaprojekt, hos blandt SIK.

Før udvalget skulle fremsætte et ændringsforslag, herom er det vigtigt for udvalget at have helt klarhed over om opgaven kan løftes lokalt.

Såfremt det påtænkte ændringsforslag realiseres skal SIK ubetinget kunne løfte opgaven med forhandlinger med projektselskabet. Det kan i den forbindelse dreje sig om at forhandle på flere tusinde ansattes vegne.

Derudover skal der sandsynligt foregå en intensiv koordination, med udenlandske faglige organisationer, eftersom SIK skal repræsentere deres medlemmer overfor projektselskabet.

### **Spørgsmål til SIK**

Har SIK de administrative såvel som de sproglige ressourcer (her tænkes blandt andet på adgang til kinesiske tolkeressourcer) til på en fornuftig vis, at kunne forhandle på vegne af og servicere 3000-4000 udefrakommende arbejdstagere ved et eventuelt kommende storskalaprojekt?

Finder SIK selv at det er en god ide at placere forhandlingsrettet for de udenlandske ansatte i hos de lokale grønlandske organisationer?

Eller anser SIK at de forbundne problematikker i § 10 med tilhørende stykker skal gribes an på helt en anden måde?

### **Afrunding**

Udvalget håber at SIK har forståelse for at sagen er meget hastende udvalget skal derfor venligst anmode om at modtage svar fra SIK, senest 2. dage efter modtagelsen af dette brev.

**Med venlig hilsen**

Naaja Nathanielsen  
Formand for udvalget